

महाराष्ट्र शासन

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

संकेतस्थळावरील उपलब्ध डिजिटल शैक्षणिक साधनांविषयी
संपूर्ण मार्गदर्शिका
(ऑगस्ट 2025)

राज्य शैक्षणिक संशोधन व
प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र

विभाग यादी

माहिती तंत्रज्ञान	2
मराठी	2
अभ्यासक्रम	11
संकीर्ण	12
मूल्यमापन	13
सामाजिक शास्त्र	15
इंग्रजी	16
गणित	20
उर्दू	23
विज्ञान	31
SQAAC	33
प्रसार माध्यम	35
कला क्रीडा	35
समता	36
सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास (CPD)	39
व्यवसाय शिक्षण व मानसशास्त्रीय समुपदेशन (VGPG)	40
समग्र	40
बाल शिक्षण	40
आंतरराष्ट्रीय गुणवत्ता कक्ष (IQC)	44
राज्य साक्षरता केंद्र (SCL)	44
संशोधन	47
सेवापूर्व	50

अ. क्र.	वेबसाईट वरील डॉक्युमेंटचे नाव	डॉक्युमेंटचा तपशील	डॉक्युमेंट पाहण्यासाठी लिंक
माहिती तंत्रज्ञान			Back to Index
1	पीएम ई-विद्या वाहिन्या	वेबसाईटच्या प्रथम पृष्ठाच्या डाव्या बाजूस परिषदेमार्फत चालवल्या जाणाऱ्या पीएम ई-विद्या वाहिन्यांची नावे दिलेली आहेत. संबंधित वाहिनीच्या नावावर क्लिक केल्यास त्या वाहिनीची यूट्यूब लाइव्ह लिंक उघडते आणि त्या माध्यमातून प्रेक्षकांना सदर वाहिनीवरील कार्यक्रम थेट यूट्यूबवर पाहता येतात.	https://maa.ac.in/index.php
2	दीक्षा app	लिंक उघडल्यानंतर पृष्ठाच्या तळभागी 'दीक्षा' आयकॉन दिलेला आहे. त्यावर क्लिक केल्यास 'दीक्षा' प्लॅटफॉर्म उघडतो. त्यामध्ये लॉग-इन करून शिक्षक, विद्यार्थी आणि पालक यांच्यासाठी इयत्ता पहिली ते बारावी तसेच विविध परीक्षांशी संबंधित ई-साहित्य पाहता येते. हे सर्व साहित्य पूर्णतः मोफत उपलब्ध आहे.	http://www.maa.ac.in/index.php?pcf=contactus
3	अध्ययन केंद्रित अध्यापनशास्त्र	परिषद वेबसाईटच्या मुख्य मेनू बारवरील 'महत्त्वाचे व्हिडिओ' या टॅब अंतर्गत 'अध्ययनार्थी केंद्रित अध्यापन शास्त्र' या पर्यायावर क्लिक केल्यानंतर परिषदेच्या यूट्यूब चॅनलवरील एकूण ६४ व्हिडिओ पाहता येतात. या व्हिडिओमध्ये लर्नर सेंट्रिक पेडॅगॉजी इन आयसीटी या विषयावर आधारित मार्गदर्शन उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.	http://www.maa.ac.in/index.php
मराठी			Back to Index
1	मुलभूत वाचन शिक्षक मार्गदर्शिका	सदर साहित्य हे घटकसंच स्वरूपात उपलब्ध आहे. सन २०१८-१९ मध्ये मराठी विभागामार्फत मूलभूत वाचन क्षमता विकास कार्यक्रम राबवण्यात आला. त्या अनुषंगाने प्रशिक्षण देण्यासाठी शिक्षकांसाठी हा घटकसंच विकसित करण्यात आला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Mulbhut_Vachan.pdf

2	मुलभूत वाचन अध्ययन साहित्य समृद्धी संच मार्गदर्शिका	सन २०१८-१९ मध्ये मराठी विभागामार्फत <i>मूलभूत वाचन क्षमता विकास कार्यक्रम</i> राबवण्यात आला. त्या करिता <i>अध्ययन साहित्य समृद्धी संच</i> विकसित करण्यात आला. सदर साहित्यात या संचामध्ये विकसित करण्यात आलेल्या विविध साहित्याची सविस्तर माहिती समाविष्ट आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=nipun_language
3	वाचन पाठ	विभागामार्फत इयत्ता सहावी ते आठवी च्या विद्यार्थ्यांसाठी <i>मूलभूत क्षमता विकासाकरिता स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम</i> राबवण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांचा वाचन विकास साधण्यासाठी <i>वाचनपाठ</i> विकसित करण्यात आले आहेत. यामुळे विद्यार्थ्यांच्या वाचन स्तरामध्ये सुधारणा होणे अपेक्षित आहे..	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Activity_Cards_Ghatak_Marathi.pdf
4	स्तराधारित वाचन साहित्य - भाग -१	विभागामार्फत इयत्ता सहावी ते आठवी च्या विद्यार्थ्यांसाठी <i>मूलभूत क्षमता विकासाकरिता स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम</i> राबवण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत अध्ययन साहित्य विकसित करण्यात आले असून, ते विशेषतः विद्यार्थ्यांच्या गरजांनुसार तयार करण्यात आले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Mazi_Pustika_Bhag_1.pdf
5	स्तराधारित वाचन साहित्य - भाग -२	विभागामार्फत इयत्ता सहावी ते आठवी च्या विद्यार्थ्यांसाठी <i>मूलभूत क्षमता विकासाकरिता स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम</i> राबवण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत अध्ययन साहित्य विकसित करण्यात आले असून, ते विशेषतः विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गरजांनुसार तयार करण्यात आले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Mazi_Pustika_Bhag_2.pdf
6	स्तराधारित वाचन साहित्य - भाग -३	विभागामार्फत इयत्ता सहावी ते आठवी च्या विद्यार्थ्यांसाठी <i>मूलभूत क्षमता विकासाकरिता स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम</i> राबवण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक गरजांचा विचार करून अध्ययन साहित्य विकसित करण्यात आले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Mazi_Pustika_Bhag_3.pdf
7	१०० दिवस वाचन अभियान	केंद्र शासनामार्फत <i>१०० दिवस वाचन अभियान</i> राबवण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना जारी करण्यात आल्या होत्या. या कार्यक्रमांतर्गत वाचन विकासासाठी संपूर्ण कालावधीत आठवड्यानुसार विविध कृती राबवणे अपेक्षित आहे. सदर साहित्यात त्या कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Marathi_100_Days.pdf

8	विद्या प्रवेश शिक्षक मार्गदर्शिका	भिन्न पार्श्वभूमी असलेल्या इयत्ता पहिलीमध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शाळेसाठी पूर्वतयारी करणे आणि त्यांचा शालेय प्रवेश सहजसुलभ करणे हा या कार्यक्रमाचा प्रमुख उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी त्यांचे वय आणि विकास अवस्थेनुसार खेळाधारित अध्ययन अनुभव प्रदान करण्यात येतात. तसेच विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक व भाषिक क्षमता विकासासाठी खेळाधारित दृष्टिकोनाचा अवलंब करण्यात आला आहे. या उद्दिष्टांच्या पूर्ततेसाठी १२ आठवड्यांचा हा कार्यक्रम राबवण्यात आला असून, शिक्षकांना मार्गदर्शन करण्यासाठी <i>शिक्षक मार्गदर्शिका</i> विकसित करण्यात आली आहे. या मार्गदर्शिकेत संपूर्ण कार्यक्रमासाठी दिवसनिहाय नियोजन देण्यात आलेले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Vidyapravesh_Shikshak%20Margadarshika_June_2024.pdf
9	विद्या प्रवेश विद्यार्थी कृती पुस्तिका	विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी त्यांचे वय व विकास अवस्थेनुसार खेळाधारित अध्ययन अनुभूती प्रदान करण्यात येते. याकरिता विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक व भाषिक क्षमता विकासाच्या पूर्वतयारीच्या अनुषंगाने खेळाधारित दृष्टिकोनाचा वापर करून इयत्ता पहिलीतील विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत..	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Vidhyapravesh_Krutipatrika_June_2024.pdf
10	पायाभूत स्तर शिक्षक मार्गदर्शिका	निपुण भारत अभियानांतर्गत विद्यार्थ्यांच्या पायाभूत साक्षरता विकासासाठी शिक्षकांना मार्गदर्शक म्हणून <i>शिक्षक मार्गदर्शिका</i> विकसित करण्यात आली आहे. या मार्गदर्शिकेत पायाभूत साक्षरतेशी संबंधित संकल्पना, शिक्षकांनी राबवावयाच्या विविध कृती तसेच पायाभूत साक्षरतेवर आधारित पाठनियोजनाचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Payabhut_Bhasa_Saksharata_Shikshak_Margadarshika.pdf
11	पायाभूत साक्षरता पोस्टर	निपुण भारत अभियानांतर्गत पायाभूत साक्षरतेच्या संकल्पनेचा व्यापक प्रचार व प्रसार व्हावा यासाठी पायाभूत साक्षरतेशी संबंधित संकल्पनांवर आधारित पोस्टरची निर्मिती करण्यात आलेली आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
12	भाषिक खेळ	शिक्षकांना <i>निपुण भारत मिशन कार्यक्रम</i> तसेच <i>पायाभूत साक्षरता संकल्पना</i> यांची सखोल ओळख करून देणे, निपुण भारत अभियानांतर्गत पायाभूत साक्षरतेच्या संकल्पनेचे दृढीकरण करणे तसेच भाषिक क्षमता विकासाच्या अनुषंगाने खेळाधारित दृष्टिकोनाचा प्रभावी वापर करता यावा, या उद्देशाने सदर पुस्तिका विकसित करण्यात आलेली आहे. या पुस्तिकेत मराठी भाषेच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध भाषिक खेळांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Bhashik%20Khel_Marathi_march_2024.pdf

13	शालेय स्पर्धा परीक्षा संदर्भ पुस्तिका पाचवी	राष्ट्रीय शिक्षण धोरणानुसार विद्यार्थ्यांच्या आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांच्या (HOTS) विकासावर विशेष भर देण्यात आलेला आहे. या अनुषंगाने, विद्यार्थ्यांमध्ये या क्षमतांचा विकास घडवण्यासाठी तसेच प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती परीक्षांसह तत्सम स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीस उपयुक्त ठरणारी <i>इयत्ता पाचवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी संदर्भ पुस्तिका</i> विकसित करण्यात आलेली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Std_5_Spardha_Pariksha_March2024.pdf
14	शालेय स्पर्धा परीक्षा पुस्तिका आठवी	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार विद्यार्थ्यांच्या आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांच्या (HOTS) विकासावर भर देण्यात आलेला आहे. या अनुषंगाने, विद्यार्थ्यांमध्ये या क्षमतांचा विकास घडवण्यासाठी तसेच प्रज्ञावंत विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती परीक्षांसह तत्सम स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीस मार्गदर्शक ठरणारी <i>इयत्ता आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी संदर्भ पुस्तिका</i> विकसित करण्यात आलेली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Std_8_Spardha_Pariksha_March2024.pdf
15	शिकू आनंदे पहिली	इयत्ता पहिलीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे, या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_1.pdf
16	शिकू आनंदे दुसरी	इयत्ता दुसरीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसह आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे, या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_2.pdf
17	शिकू आनंदे तिसरी	इयत्ता तिसरीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे, या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_3.pdf

18	शिकू आनंदे चौथी	इयत्ता चौथीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे , या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_4.pdf
19	शिकू आनंदे पाचवी	इयत्ता पाचवीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे , या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_5.pdf
20	शिकू आनंदे सहावी	इयत्ता सहावीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसह आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे , या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_6.pdf
21	शिकू आनंदे सातवी	इयत्ता सातवीतील विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती व उपयोजन अशा उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे , या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आल्या आहेत. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_7.pdf
22	शिकू आनंदे आठवी	इयत्ता आठवीच्या विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता व कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती आणि उपयोजन यांसारख्या उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आलेली आहे. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_8.pdf

23	शिकू आनंदे नववी	इयत्ता नववीच्या विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता व कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसोबत आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती आणि उपयोजन यांसारख्या उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास घडवणे या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आलेली आहे. या पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_9.pdf
24	शिकू आनंदे दहावी	इयत्ता दहावीच्या विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता व कौशल्ये विकसित करणे, तसेच पायाभूत कौशल्यांसह आकलन, चिकित्सक विचार, तर्कशक्ती आणि उपयोजन यांसारख्या उच्चबोधात्मक क्षमतांचा विकास साधणे या उद्देशाने विद्यार्थ्यांसाठी कृतीपुस्तिका विकसित करण्यात आलेली आहे. सदर पुस्तिकेत अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित विविध कृतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Shiku_Anande_Marathi_Std_10.pdf
25	सेतू अभ्यास इयत्ता दुसरी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता दुसरीमधील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यास सहकार्य करणे हा या साहित्याचा उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक व विद्यार्थी दोघांसाठीही उपकारक ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
26	सेतू अभ्यास इयत्ता तिसरी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता तिसरीमधील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यास सहकार्य करणे हा या साहित्याचा उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक व विद्यार्थी दोघांसाठीही उपकारक ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language

27	सेतू अभ्यास इयत्ता चौथी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता चौथीमधील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यास साहाय्य करणे हा या अध्ययनसाहित्याचा मुख्य हेतू आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक व विद्यार्थी दोघांसाठीही प्रभावी व उपकारक ठरणारे आहे	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
28	सेतू अभ्यास इयत्ता पाचवी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता पाचवीमधील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यास साहाय्य करणे हा या अध्ययनसाहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही प्रभावी व उपयुक्त ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
29	सेतू अभ्यास इयत्ता सहावी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता सहावीतील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यासाठी साहाय्य करणे हा या अध्ययन साहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही प्रभावी व उपयुक्त ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language

30	सेतू अभ्यास इयत्ता सातवी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता सातवीतील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यासाठी साहाय्य करणे हा या अध्ययनसाहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही प्रभावी ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
31	सेतू अभ्यास इयत्ता आठवी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता आठवीतील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे संबंधित क्षमतांचा विकास साधण्यासाठी साहाय्य करणे हा या अध्ययनसाहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही उपयुक्त ठरणारे आहे..	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
32	सेतू अभ्यास इयत्ता नववी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता नववीतील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे आवश्यक क्षमतांचा विकास साधण्यासाठी साहाय्य करणे हा या अध्ययन साहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययन साहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही उपयुक्त ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language

33	सेतू अभ्यास इयत्ता दहावी	विद्यार्थ्यांना गत शैक्षणिक वर्षातील तसेच इयत्ता दहावीतील भाषा अध्ययनातील अंतर भरून काढण्यासाठी मदत करणे, त्यांना अभिव्यक्त होण्याची संधी उपलब्ध करून देणे, तसेच मागील इयत्तेनुसार प्रत्येक विषयातील अध्ययन निष्पत्तीप्रमाणे आवश्यक क्षमताविकास साधण्यासाठी साहाय्य करणे हा या अध्ययनसाहित्याचा मुख्य उद्देश आहे. विद्यार्थ्यांना मागील इयत्तेशी जोडून घेण्यासाठी हे अध्ययनसाहित्य स्वयंअध्ययनासाठी उपयुक्त, आनंददायी व कृतीआधारित असून शिक्षक आणि विद्यार्थी दोघांसाठीही प्रभावी व उपयुक्त ठरणारे आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=nipun_language
34	इयत्ता दहावी पुरवणी परीक्षा तयारी साहित्य	इयत्ता दहावीमध्ये अनुत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शक म्हणून हे साहित्य विकसित करण्यात आले आहे. या साहित्यामध्ये विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या संकल्पनांबाबत मार्गदर्शन देण्यात आले असून आवश्यक ते अध्ययनसाहित्य उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/10/ExamContent Std 10 Marathi.pdf
35	इयत्ता बारावी पुरवणी परीक्षा तयारी साहित्य	इयत्ता बारावीमध्ये अनुत्तीर्ण ठरलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शक म्हणून हे साहित्य विकसित करण्यात आले आहे. या साहित्यामध्ये विद्यार्थ्यांना महत्वाच्या संकल्पनांबाबत मार्गदर्शन देण्यात आले असून आवश्यक ते अध्ययनसाहित्य उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/12/ExamContent Std 12 Marathi.pdf
36	प्रश्न पेढी	शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांना प्रश्नांचा सराव व मार्गदर्शन मिळावे यासाठी अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित प्रश्नसंच 'प्रश्नपेढी' या साहित्यामध्ये समाविष्ट करण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=prashnpedhi2022-23
37	जर्मन भाषा प्रशिक्षण शासन निर्णय	जर्मनी या देशास मनुष्यबळ पुरवण्यासाठी पथदर्शी प्रकल्प राबवण्यात येणार असून, या संदर्भातील माहिती देण्यासाठी तसेच सर्व संस्थांच्या कार्यक्षमता व जबाबदाऱ्या निश्चित करण्याची घोषणा करण्यासाठी हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.	https://www.maa.ac.in/GermanyEmployment/documents/Germany-Employment-Government-GR.pdf
38	जर्मनी देशास मनुष्य बळ पुरवणे पथदर्शी प्रकल्प मधील विद्यार्थी अर्ज	जर्मनी या देशास मनुष्यबळ पुरवण्यासाठी पथदर्शी प्रकल्प राबवण्यात येणार असून, इच्छुक उमेदवारांसाठी अर्ज भरण्यासाठी विद्यार्थ्यांना अर्ज उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=german

39	जर्मन भाषा प्रशिक्षणाकरिता प्रशिक्षक नियुक्ती करिता अर्ज	जर्मनी या देशास मनुष्यबळ पुरवण्यासाठी पथदर्शी प्रकल्प राबवण्यात येणार असून, या प्रकल्पांतर्गत उमेदवारांना प्रशिक्षण देण्यासाठी इच्छुक असलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या शिक्षकांसाठी सदर लिंक उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे..	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=german
अभ्यासक्रम			Back to Index
1	राज्य अभ्यासक्रम आराखडा शालेय शिक्षण 2024	शालेय शिक्षणाची लक्ष्ये, क्षेत्रे, विषय योजना, वेळेचे नियोजन, विषयानुसार अध्ययन मानके, अध्यापनशास्त्र, मूल्यांकनाचा दृष्टीकोन, आंतरसमवाय क्षेत्रे, शालेय संस्कृती व प्रक्रिया तसेच साहाय्यभूत परिसंस्था निर्माण करणे याविषयी सविस्तर माहिती प्रदान करण्यात आलेली आहे. अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम व पाठ्यपुस्तक निर्मिती करताना या माहितीचा उपयुक्त संदर्भ साहित्य म्हणून उपयोग होणार असून शिक्षकांनाही हे मार्गदर्शक ठरणार आहे.	http://www.maa.ac.in/documents/curriculum/1.pdf
2	पायाभूत शिक्षण अभ्यासक्रम 2024 भाषा भाग 1	या दस्तऐवजात बालवाटिका एक, दोन, तीन तसेच इयत्ता पहिली व दुसरीसाठी भाषा – मराठी व इंग्रजी या विषयांच्या अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रमाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. यामध्ये अध्ययन निष्पत्ती व त्यानुसार अध्ययन अनुभवांची योजना, मूल्यमापन योजना तसेच शैक्षणिक साधनांचा समावेश आहे. या दस्तऐवजाचा उपयोग पाठ्यपुस्तक निर्मितीसाठी आधार म्हणून करण्यात येत असून, शिक्षकांना प्रत्यक्ष अध्ययन-अध्यापन करतानाही तो मार्गदर्शक ठरणार आहे..	http://www.maa.ac.in/documents/curriculum/payabhut_01.pdf
3	पायाभूत शिक्षण अभ्यासक्रम 2024 भाषेतर भाग 2	या दस्तऐवजात बालवाटिका एक, दोन, तीन तसेच इयत्ता पहिली व दुसरीसाठी भाषेतर विषय – गणित, कला शिक्षण, आरोग्य व शारीरिक शिक्षण आणि कार्यशिक्षण या विषयांच्या अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रमाचा समावेश आहे. यामध्ये अध्ययन निष्पत्ती व त्यानुसार अध्ययन अनुभवांची योजना, मूल्यमापन योजना तसेच शैक्षणिक साधनांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. या दस्तऐवजाचा उपयोग पाठ्यपुस्तक निर्मितीसाठी आधार म्हणून होत असून, शिक्षकांना प्रत्यक्ष अध्ययन-अध्यापन करतानाही तो उपयुक्त ठरणार आहे.	http://www.maa.ac.in/documents/curriculum/payabhut_02.pdf

4	शिक्षक क्षमता वृद्धी प्रशिक्षण 2.0 शिक्षक मार्गदर्शिका	यामध्ये इयत्ता पहिली ते बारावीच्या शिक्षकांसाठी राष्ट्रीय शिक्षण धोरण 2020 नुसार क्षमताधारित मूल्यमापन, समग्र प्रगती कार्ड, राज्य अभ्यासक्रम आराखडा (शालेय शिक्षण व पायाभूत स्तर), तसेच SQAAF या नवीन संकल्पनांची ओळख करून देण्यात आली आहे. यामुळे शिक्षकांना अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेत मदत होईल आणि विद्यार्थ्यांच्या कौशल्य व संपादनक्षमतेची वाढ होईल.	https://drive.google.com/file/d/1d8r6p6UoSyUc9ktlnYtQnaCYhB6ckp9l/view
5	शिक्षक क्षमता वृद्धी प्रशिक्षण 2.0 प्रशिक्षण घटकसंच	यामध्ये इयत्ता पहिली ते बारावीच्या शिक्षकांसाठी (शिक्षक क्षमता वृद्धी प्रशिक्षण 2.0) घटकनिहाय माहिती दिली आहे. यामुळे प्रशिक्षकांना तासिका घेण्यास मदत झाली आहे. तसेच भविष्यात अशा प्रकारचे प्रशिक्षण आयोजित करताना या घटक संचाचा उपयोग होईल.	http://www.maa.ac.in/documents/curriculum/5.pdf
संकीर्ण Back to Index			
1	आर.टी.आय. कायदा	भारताचे राजपत्र आणि माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 अंतर्गत सर्व प्रकरणांची माहिती सदर दस्तऐवजात दिली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/rti_act_marathi.pdf
2	नागरिकांची सनद २०२५	सदर दस्तऐवजात परिषदेतील विभागवार नागरिकांची सनद दिली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/%E0%A4%A8%E0%A4%BE%E0%A4%97%E0%A4%B0%E0%A4%BF%E0%A4%95%E0%A4%BE%E0%A4%82%E0%A4%9A%E0%A5%80%E0%A4%B8%E0%A4%A8%E0%A4%A6%E0%A5%A8%E0%A5%A6%E0%A5%A8%E0%A5%AB.pdf
3	कलम 4(1) अ आणि ब अंतर्गत माहिती	माहितीचा अधिकार अधिनियम 2005 च्या कलम 4(1) अ आणि ब नुसार १७ बाबींवरील माहिती सदर दस्तऐवजात दिली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/RTISCERTMEstt.pdf
4	जनमाहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी	सदर दस्तऐवजात परिषदेतील जनमाहिती अधिकारी आणि अपिलीय अधिकारी यांची माहिती दिली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/RTI_MAHITI_ADHIKARI_TAKTA.pdf

मूल्यमापन

[Back to Index](#)

1	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन शिक्षक मार्गदर्शिका- भाग-१	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन – शिक्षक मार्गदर्शिका, भाग १' मध्ये पार्श्वभूमी, आकारिक मूल्यमापन तसेच संकलित मूल्यमापन पद्धती याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन दिलेले आहे. हे शिक्षकांसाठी उपयुक्त संदर्भसाहित्य आहे..	https://drive.google.com/file/d/1qgV9ohl-389ME07T3DFRFLGd2779UIMQ/view
2	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन शिक्षक मार्गदर्शिका- भाग-२	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन – शिक्षक मार्गदर्शिका, भाग २' मध्ये आकारिक मूल्यमापनासाठी साधनतंत्रांची निवड आणि भारांश निश्चिती याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन दिलेले आहे.	https://drive.google.com/file/d/1FJZrvtaa3T6F2AmMJungwwFuYyEfG1yo/view
3	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन शिक्षक मार्गदर्शिका- भाग३	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन – शिक्षक मार्गदर्शिका, भाग ३' मध्ये विद्यार्थी संचिका, संचयी नोंदपत्रक आणि प्रश्ननिर्मिती कौशल्य याबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/file/d/1GQxF0qIVxwz6IOpmS9yarsW8Ga3XyhuR/view
4	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन शिक्षक मार्गदर्शिका- भाग४	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन – शिक्षक मार्गदर्शिका, भाग ४' मध्ये अध्ययन-अध्यापन व मूल्यमापन अभिलेखे, सहसंबंध तसेच समस्या समाधान यासारख्या बाबींचा समावेश आहे. तसेच कार्यपद्धतीसंदर्भात शासन निर्णय दिला आहे.	https://drive.google.com/file/d/1JQxGfCkkWARt4L2s6PkSiEhNoUXZeMWH/view?usp=sharing
5	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन शिक्षक मार्गदर्शिका- भाग५	सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन – शिक्षक मार्गदर्शिका, भाग ५' मध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 नुसार मूल्यमापन, इयत्ता पाचवी व आठवी संभाव्य परीक्षा, तसेच समग्र प्रगती पुस्तक याबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/file/d/1XK-YKPRTCCdjv3tqzbiPKk3fvnGBVbi0/view?usp=sharing
6	समग्र प्रगती पत्रक (HPC) पायाभूत स्तर विद्यार्थी पुस्तिका	HPC (पायाभूत स्तर) या पुस्तिकेत विद्यार्थ्यांचे मूल्यांकन करण्यासाठी कोणत्या बाबींचा समावेश आहे, ते स्पष्ट दिसेल.	https://drive.google.com/file/d/14MiLbJuwnHEgpsgZz6FaJaTNzX_wVFrZ/view?usp=sharing

7	पायाभूत स्तर- शिक्षक मार्गदर्शिका समग्र प्रगती पत्रक (HPC)	NEP नुसार अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे, क्षेत्रे आणि क्षमतांशी संबंधित विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचा अहवाल देण्यासाठी समग्र प्रगती पत्रक कसे भरावे, याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन दिलेले आहे.	https://drive.google.com/file/d/1_wwrHb3GzdDXPp-sjWwVVH9JBtCWRDFj/view?usp=sharing
8	नियतकालिक मुल्यांकन चाचणी (PAT) विश्लेषण पायाभूत चाचणी २०२४- २५ संकलित चाचणी १ २०२४-२५ संकलित चाचणी २ २०२४-२५	इयत्ता तिसरी ते नववी च्या विद्यार्थ्यांची अध्ययन निष्पत्ती आणि संपादक क्षमता पडताळणे, त्यामध्ये वाढ करणे यासाठी तसेच अध्ययन-अध्यापन प्रक्रिया सुलभ करण्यासाठी सदर चाचण्यांची निर्मिती अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित करण्यात आली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/1bx5kgBkJI8B3-IK_ljAdu3g3H5oADbcZ?usp=sharing
9	इयत्ता पहिली ते दहावी इयत्तानिहाय व विषयनिहाय प्रश्नपेढी	विद्यार्थ्यांसाठी वर्गनिहाय, इयत्ता-निहाय, विषयनिहाय आणि अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित प्रश्नपेढी तयार करण्यात आली आहे.	https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1YtVeeQYwM1ZN1H2Q5LiOUNcVbXBMbEZx
10	शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन आणि आश्वासन आराखडा (SQAAF) मार्गदर्शन पुस्तिका मराठी व इंग्रजी	शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन आणि आश्वासन आराखडा (SQAAF) मार्गदर्शन पुस्तिकेत गुणवत्ता मूल्यांकनाची तत्वे तसेच सहा क्षेत्रांची सविस्तर माहिती दिली आहे..	https://drive.google.com/file/d/1AWLEjrJyJ1RbNHgYGINvEQhCNnL5L0mHz/view?usp=sharing
11	शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन आणि आश्वासन आराखडा (SQAAF) मार्गदर्शन व्हिडीओ	शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन आणि आश्वासन आराखडा (SQAAF) संदर्भातील क्षेत्रनिहाय मार्गदर्शन व्हिडीओ तयार केले गेले आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=sqaafvideo

सामाजिक शास्त्र

[Back to Index](#)

1	अभ्यासक्रम पुस्तिका	शालेय आरोग्य कार्यक्रमाबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/1utTiygiklgmKcamWnOqcbHFG8xKZ2_p
2	सर्व शैक्षणिक संस्थामध्ये तंबाखूमुक्त शाळा धोरण-2020 राबवण्याबाबत १० फेब्रुवारी २०२१	सर्व शैक्षणिक संस्थांमध्ये तंबाखूमुक्त शाळा धोरण-2020 राबवण्याबाबत शासनाचा निर्णय उपलब्ध आहे.	DOC-20250422-WA0016
3	दिशादर्शिका २०२५	परिषदेतील सर्व विभागांमार्फत वर्षभर राबवले जाणारे उपक्रम, कृती, प्रशिक्षणे, कार्यशाळा यांचे महिनानिहाय संकलन व नियोजन, तसेच त्यानुसार अंमलबजावणी.	https://drive.google.com/file/d/1r4-uaUMbqq0T0q-IW5h4EnBeJkrRugMG/view
4	विद्यांजली Brochure	शालेय शिक्षणाची गुणवत्ता वाढवण्यासाठी लोकसहभाग आणि स्वयंसेवी सहभागाला प्रोत्साहन देण्यासाठी शालेय शिक्षण व साक्षरता विभाग, शिक्षण मंत्रालयाने 'विद्यांजली 2.0' नावाची स्वयंसेवक व्यवस्थापन प्रणाली विकसित केली आहे.	https://drive.google.com/file/d/1Pb8D6LjBMnkN6YGSFwGJhFe3OmLr8ZTm/view
5	विद्यांजली, वीर गाथा ४.० उत्कृष्ट २५, स्तर तिसरी ते पाचवी वीर गाथा ४.० उत्कृष्ट २५, स्तर सहावी ते आठवी वीर गाथा ४.० उत्कृष्ट २५, स्तर नववी ते दहावी वीर गाथा ४.० उत्कृष्ट २५, स्तर अकरावी व बारावी क्षणचित्रे	शुरांच्या प्रेरक जीवनकथा प्रसारित करण्यासाठी आणि विद्यार्थ्यांमध्ये नागरी सजगतेची भावना निर्माण करण्यासाठी 'वीरगाथा' प्रकल्प सुरू करण्यात आला आहे. या कार्यक्रमाचा मुख्य उद्देश विद्यार्थ्यांमध्ये शुरांची प्रेरक जीवनकथा रुजवणे हा आहे. यात 'वीरगाथा १०० उत्कृष्ट' समाविष्ट असून, शालेय शिक्षण व साक्षरता विभाग, नवी दिल्ली यांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण (NEP) 2020 च्या लक्ष्य साध्यतेच्या दृष्टिकोनातून लोकसहभाग तसेच खाजगी क्षेत्राच्या सक्रिय सहभागासाठी 'विद्यांजली 2.0 – A Volunteer Management Program' संदर्भातील माहिती त्यांच्या वेबसाइटवर उपलब्ध करून दिली आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=social_science

6	Training and Resource Material	शालेय आरोग्य कार्यक्रमाबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/1utTiygiklgmKca-mWnOqcbHFG8xKZ2_p
7	Upkram Pustika	शालेय आरोग्य कार्यक्रमाबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/1utTiygiklgmKca-mWnOqcbHFG8xKZ2_p
8	SHP Posters	शालेय आरोग्य कार्यक्रमाबाबत माहिती दिली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/1utTiygiklgmKca-mWnOqcbHFG8xKZ2_p
इंग्रजी			Back to Index
1	इयत्ता पहिली ते पाचवी विद्यार्थ्यांसाठी FLN कार्यपुस्तिका (सन 2021-22)	विद्यार्थ्यांसाठी कार्यपुस्तिका	इयत्ता पहिली - https://drive.google.com/file/d/14-nlsB0zJRuzyhAqdd0aOafIndkblpCI/view इयत्ता दुसरी - https://drive.google.com/file/d/1O8_YqC95zzG_mcdL8T2PFt9Hy7rKUQzo/view इयत्ता तिसरी- https://www.maa.ac.in/documents/english/2021_22_1_Std3_My_English_Workbook_min.pdf इयत्ता चौथी- https://drive.google.com/file/d/1tL2rvi82qfMiNAWOj4ldaxV_Da7GN7dU/view इयत्ता पाचवी - https://drive.google.com/file/d/11izZ4mSeDkl9PQhWbtaPCq92NzwbrDv/view

2	FLN अंतर्गत पोस्टर निर्मिती (2021-22)	इंग्रजी भाषा – भाषिक कौशल्ये विकसित करण्यासाठीचे साहित्य.	https://www.maa.ac.in/documents/english/2021_22_2_FLN_Posters.pdf
3	निपुण भारत सर्वेक्षण साहित्य विकसन (2022-23)	निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता दुसरी (तृतीय भाषा)	https://drive.google.com/file/d/10Pih_VZ-MJVi2_0bSEdifBnJ7p-fBCG/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता तिसरी (तृतीय भाषा)	https://drive.google.com/file/d/11VVvEFaOEn5aIHHFu01PYown0KGa6Alb/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता चौथी (तृतीय भाषा)	https://drive.google.com/file/d/1dzJsCfzaaIVBkHetjHAUwrKCv6B-fV1I/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता पाचवी (तृतीय भाषा)	https://drive.google.com/file/d/1wyRNgr95ooEkmREdLTZ1c6O9XOc4LL5f/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता दुसरी (प्रथम भाषा)	https://drive.google.com/file/d/196Jvqt3w0q5WiyzE2dAWCEL8A4xiBOs/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता तिसरी (प्रथम भाषा)	https://drive.google.com/file/d/1YQKcd5iMkGrvZxGpYelgHLXW8tYL5qvP/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता चौथी (प्रथम भाषा)	https://drive.google.com/file/d/10-MQH77IPuoRimngbXHIwKE_gg5pVQsA/view
		निपुण भारत -Learning Survey Tool इयत्ता पाचवी (प्रथम भाषा)	https://drive.google.com/file/d/17TKN_bk0dipUIFMinRHltmG-aaexW0ib/view
4	इयत्ता सातवी ते दहावी विद्यार्थ्यांसाठी अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित कार्यपुस्तिका (2022-23)	इयत्ता सातवी -विद्यार्थ्यांसाठी कार्यपुस्तिका	https://www.maa.ac.in/documents/english/Std_7_MyEnglishWorkbook.pdf
		इयत्ता आठवी -विद्यार्थ्यांसाठी कार्यपुस्तिका	https://drive.google.com/file/d/13d2aFuICak-JKcdPkqSskDwBQPP40y8b/view
		इयत्ता नववी -विद्यार्थ्यांसाठी कार्यपुस्तिका	https://drive.google.com/file/d/1-VTlrKpLQfM8Lp3q1LmyVuPCTzSISSx/view
		इयत्ता दहावी -विद्यार्थ्यांसाठी कार्यपुस्तिका	https://drive.google.com/file/d/12rdHBMOLhAkqv73AzyY5xWqiKHQnzQXJ/view

5	इयत्ता दुसरी ते दहावी च्या विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका व चाचण्या (2023-24)	विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता दुसरी	https://drive.google.com/file/d/1R8rkX7gbQAFNQpSQWkzVHWipLLOZvvri/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता तिसरी	https://drive.google.com/file/d/1aE_S50Nvk2wQjGgl14v69BzX_LjrvLY/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता चौथी	https://drive.google.com/file/d/1nCe1aUTsffj6MEgZ-fAKFDLejuQq8-jv/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता पाचवी	https://drive.google.com/file/d/1D_MJzMhRhYjfhcu33ZpW1RU7Vs1X2uJr/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता दुसरी	https://drive.google.com/file/d/1sqRoEhXR2LgfwLX15AhDnaiUemejzP/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता तिसरी	https://drive.google.com/file/d/1VWNVugKEWMPSPvFm534XdNACmIHZrGs/view
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता चौथी	https://drive.google.com/file/d/1r4W3lqa3zW_nvrTDBurADQErOuQJIW3X/view?usp=drivesdk
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता पाचवी	https://drive.google.com/file/d/1neqgis3AL7smW3-s8asyrqfaeePXcYfV/view?usp=drivesdk
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता सहावी	https://drive.google.com/file/d/1uQQcsSAeo6hAzh7g9F92OtcW8CMzKJWU/view?usp=drivesdk
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता सातवी	https://www.maa.ac.in/documents/english/Std_7th_English_Pre_Test.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता आठवी	https://www.maa.ac.in/documents/english/Std_8th_English_Pre_Test.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता नववी	https://www.maa.ac.in/documents/english/Std_9th_English_Pre_Test.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास चाचणी इयत्ता दहावी	https://www.maa.ac.in/documents/english/Std_10th_English_Pre_Test.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता सहावी	https://www.maa.ac.in/documents/bridgecourse2023/mar/Marathi_SetuAbhyas_Std%206.pdf

		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता सातवी	https://www.maa.ac.in/documents/bridgecourse2023/mar/Marathi_SetuAbhyas_Std_7.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता आठवी	https://www.maa.ac.in/documents/bridgecourse2023/mar/Marathi_SetuAbhyas_Std_8.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता नववी	https://www.maa.ac.in/documents/bridgecourse2023/mar/Marathi_SetuAbhyas_Std_9.pdf
		विद्यार्थ्यांसाठी सेतू अभ्यास पुस्तिका इयत्ता दहावी	https://www.maa.ac.in/documents/bridgecourse2023/mar/Marathi_SetuAbhyas_Std_10.pdf
6	भाषिक कोडे आणि भाषिक खेळपुस्तिका (My English Fun Book)	भाषिक कोडे आणि भाषिक खेळपुस्तिका (My English Fun Book)	https://drive.google.com/file/d/1ND4cfGhpaJJl8ZuHw9QU5UMQ0piVmTTJ/view?usp=drivesdk
7	नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) प्रश्नपत्रिकांची निर्मिती - इंग्रजी - प्रथम आणि तृतीय भाषा	पायाभूत चाचणी Baseline Test	https://drive.google.com/file/d/11a5XSaBbAZU1doalRnIKdggm0TzFdeF/view
		संकलित चाचणी 1	https://drive.google.com/file/d/1TsnKw0Qw_wYNowB_KKtbx_g5fP2OmtST/view
		संकलित चाचणी 2	https://drive.google.com/file/d/1gl5_SWsaBIMRNpGGjZR_CZ79eJdv2u8O/view
8	इयत्ता पहिली व दुसरीसाठी Graded Reading Books	इयत्ता पहिलीसाठी Graded Reading Book	https://drive.google.com/file/d/1bEN2P9xA94BB1dAFBXTfX48tq2g2tzi8/view?usp=drivesdk
		इयत्ता दुसरीसाठी Graded Reading Book	https://drive.google.com/file/d/1unn9PNe9JXDUHwjxT3UB2Q_AJVgxAewn/view
9	इंग्रजी शिक्षकांसाठी FLN वर आधारित शिक्षक कृती हस्तपुस्तिका	इंग्रजी शिक्षकांसाठी FLN वर आधारित शिक्षक कृती हस्तपुस्तिका	https://drive.google.com/file/d/1wEbcNZ_TfAm6P1nJSETW9cixZBVT00Yx/view

10	नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) प्रश्नपत्रिका - इंग्रजी - प्रथम आणि तृतीय भाषा	नियतकालिक मूल्यांकन चाचणी (PAT) प्रश्नपत्रिका - इंग्रजी - प्रथम आणि तृतीय भाषा	https://www.maa.ac.in/documents/english/index.php?pcf=english#
11	TEACH PRIMARY TOOL वर्ग निरीक्षण साहित्य	TEACH PRIMARY TOOL वर्ग निरीक्षण साहित्य	https://drive.google.com/file/d/1qsSsUoHDWNHkHdUNJPse5DKylbPAA2Rw/view
12	इयत्ता पहिलीच्या My English Book (R2) आणि English Balbharti (R1) पाठ्यक्रम व पाठ्यपुस्तकावर आधारित विकसित केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिका आणि फक्त My English Book (R2) साठी तयार केलेले व्हिडीओज	इयत्ता पहिलीच्या My English Book (R2) आणि English Balbharti (R1) पाठ्यक्रम व पाठ्यपुस्तकावर आधारित विकसित केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिका, तसेच My English Book (R2) साठी तयार केलेले व्हिडीओज	https://drive.google.com/drive/folders/1F8-moMEVkoQycjeTffT6VG2PK9CYc8x
गणित Back to Index			
1	गणित संबोध प्रशिक्षण शिक्षक मार्गदर्शक पुस्तिका	इयत्ता पहिली ते पाचवीच्या १००% विद्यार्थ्यांसाठी संख्याज्ञान आणि संख्यावरील क्रिया विषयक बोधविकसन कार्यक्रम.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Ganit_sambodh.pdf

2	भास्कराचार्य गणिताचार्य समृद्धी संच	गणितपेटीतील साहित्याच्या वापराबाबत माहिती	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Ganitacharya_Bhaskaracharya_Pustika.pdf
3	भाषा – गणित अध्ययन समृद्धी संच	गणितपेटीतील साहित्याला पूरक असणारा अध्ययन समृद्धी साहित्य संच आणि त्याच्या वापराविषयी मार्गदर्शन.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/%E0%A4%85%E0%A4%A7%E0%A5%8D%E0%A4%AF%E0%A4%AF%E0%A4%A8%E0%A4%B8%E0%A4%AE%E0%A5%83%E0%A4%A6%E0%A5%8D%E0%A4%A7%E0%A5%80%E0%A4%AA%E0%A5%81%E0%A4%B8%E0%A5%8D%E0%A4%A4%E0%A4%BF%E0%A4%95%E0%A4%BE.pdf
4	स्तर आधारित अध्ययन (LBL) कृतीसंच, माझी पुस्तिका गणित भाग १, २ व ३	इयत्ता सहावी ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी स्तराधारित अध्ययन कार्यक्रम — यामध्ये गणित अध्ययन कार्ड संचाचा समावेश आहे.	कृतीसंच - https://drive.google.com/file/d/1nPkI6ln3P4DcXcpRT5QKJ1wg_nElMndn/view?usp=drive_link भाग १ - https://drive.google.com/file/d/1nCR2hLWMHsbLOeig5GcvTlx9Jq4NUTZb/view?usp=drive_link भाग २ - https://drive.google.com/file/d/1nG1wo_zMCFaLUKu2uzcFrytigWSApTuz/view?usp=drive_link भाग ३ - https://drive.google.com/file/d/1nNYLBf7Ls3AGeEw04aPn8TULm-hlCz1-/view?usp=drive_link
5	शैक्षणिक दिनदर्शिका	इयत्ता पहिली ते दहावी साठी शैक्षणिक दिनदर्शिका	https://drive.google.com/drive/folders/10vDjyqkSyTgOVdDF4toSRArngfJezAK4?usp=sharing

6	निपुण भारत अभियान अंतर्गत अध्ययन अभ्यास सर्वेक्षण साधन	इयत्ता दुसरी ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांचे सर्वेक्षण करण्यासाठी विषयानिहाय व माध्यमानिहाय निपुण भारत अभियान अंतर्गत अध्ययन अभ्यास सर्वेक्षण साधन.	https://drive.google.com/drive/folders/1CFYAhjjZZEckOJYq78rkZXjJRlv8a6j6
7	सेतू अभ्यास	कोविडच्या पार्श्वभूमीवर विद्यार्थ्यांच्या मागील इयत्तेच्या महत्वपूर्ण अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित अभ्यासाची उजळणी आणि पुढील शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांची पूर्वतयारी करण्यासाठी तयार केलेला सेतू अभ्यास.	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=bridge_course
8	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य इयत्ता दहावी व बारावी २०२१-२२	इयत्ता दहावी व बारावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांसाठी पूरक साहित्य २०२१-२२.	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=examcontent
9	इयत्ता दहावी व बारावी प्रश्नपेढी 2021-2022	इयत्ता दहावी व बारावी प्रश्नपेढी 2021-2022	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=prashnpedhi2021-22
10	इयत्ता दहावी व बारावी प्रश्नपेढी 2022-2023	इयत्ता दहावी व बारावी प्रश्नपेढी 2022-2023	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=prashnpedhi2022-23
11	इयत्ता पहिली ते दहावी प्रश्नपेढी 2024-2025	इयत्ता पहिली ते दहावी साठी अध्ययन निष्पत्ती आधारित प्रश्नपेढी २०२४-२५.	https://drive.google.com/drive/folders/1vVND2n0Olz9Fr-bxQ2WZb5CJdE7Lw9Fy
12	इयत्ता तिसरी, सहावी आणि नववी सरावासाठी क्षमता आधारित प्रश्नपेढी २०२४-२५	इयत्ता तिसरी, सहावी आणि नववी सरावासाठी क्षमता आधारित प्रश्नपेढी २०२४-२५.	https://drive.google.com/drive/folders/1YtVeeQYwM1ZN1H2Q5LIOUNcVbXBMbEZx
13	इयत्ता पहिली ते दहावी प्रश्नपेढी 2025-2026	इयत्ता पहिली ते दहावी प्रश्नपेढी 2025-2026	https://drive.google.com/drive/folders/1wWRCQMxZ5B6kti-ANB6TJqYNJw0ZiWqU?usp=drive_link
14	करूया मैत्री गणिताशी कृतीपुस्तिका	अध्ययन निष्पत्तीनिहाय कार्यपुस्तिका	https://maa.ac.in/index.php?pcf=mathskaryapustika

15	निपुण भारत अभियान शिक्षक मार्गदर्शिका	इयत्ता पहिली व दुसरी साठी निपुण भारत अभियान अंतर्गत FLN कौशल्य विषयक शिक्षक मार्गदर्शिका.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/teacher_guide_1_2.pdf
16	निपुण भारत अभियान अंतर्गत गणित खेळ पुस्तिका - जादुई गणित	NEP २०२० च्या अनुषंगाने गणितीय कौशल्य विकासासाठी आवश्यक पुस्तिका.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/JADUI_GNIT_TEACHER_GUIDEBOOK.pdf
17	निपुण भारत अभियान अंतर्गत शाळांसाठी पोस्टर्स	निपुण भारत अभियान अंतर्गत विविध गणितीय संकल्पना अनुषंगिक पोस्टर्स	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/SCERT_Maths_Dept_Posters_new.pdf
उर्दू			Back to Index
1	भाषिक खेळ इयत्ता पहिली ते पाचवी उर्दू माध्यम	भाषिक खेळ इयत्ता पहिली ते पाचवी -उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/drive/folders/10ipsw-oqygU7DcH5s7A5Yvk96usiQrTk?usp=sharing
2	उर्दू भाषा स्पर्धा परीक्षा संदर्भ पुस्तिका इयत्ता पाचवी व आठवी	उर्दू भाषा स्पर्धा परीक्षा संदर्भ पुस्तिका इयत्ता पाचवी व आठवी	https://drive.google.com/drive/folders/1xFMQJ6qPLesoSsE72qwx8Tfg09JIW-pH?usp=sharing

3	सन २०२१-२०२२ निपुण भारत अंतर्गत FLN वर आधारित इयत्ता पहिली ते पाचवीसाठी विद्यार्थी कृती पुस्तिका (भाषा) उर्दू सिखेखुशी खुशी *FLN* 1. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * پہلی جماعت *	सन २०२१-२०२२ निपुण भारत अंतर्गत FLN वर आधारित इयत्ता पहिली ते पाचवीसाठी विद्यार्थी कृती पुस्तिका (भाषा) उर्दू सिखेखुशी खुशी *FLN* 1. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * پہلی جماعت *	https://drive.google.com/file/d/1AS40CJJrXkuxqfpH9tsXjiF33LSIDGp8/view?usp=drivesdk
4	2. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * دوسری جماعت	2. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * دوسری جماعت	https://drive.google.com/file/d/1AbWlXkMGrP6ldi6dKeOS-0nGA2kdhrp7/view?usp=drivesdk
5	3. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * تیسری جماعت	3. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * تیسری جماعت	https://drive.google.com/file/d/1AdaQ74QW7tttH8in6JXGD1CqEuCav5IU/view?usp=drivesdk
6	4. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * چوتھی جماعت	4. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * چوتھی جماعت	https://drive.google.com/file/d/1Ahmw_vhoBY7cAYJYO5XXokG0r7TEKnTG/view?usp=drivesdk
7	5. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * پانچویں جماعت	5. اردو مشقی بیاض " *اردو سیکھیں خوشی خوشی * پانچویں جماعت	https://drive.google.com/file/d/1Ai0FDsKsVwfPltwlKKn3CGIDyao_0bA/view?usp=drivesdk

8	विद्या प्रवेश ✱* تعلیم میں ✱* داخلہ (اسکول کی * پیشگی تیاری کا پروگرام- پہلی جماعت*) (*विद्या प्रवेश- विद्यार्थी कृती पुस्तिका व शिक्षक मार्गदर्शिका*) (*इयत्ता पहिली*)	विद्या प्रवेश ✱* تعلیم میں داخلہ ✱* (*اسکول کی پیشگی تیاری کا پروگرام- پہلی جماعت*) (*विद्या प्रवेश- विद्यार्थी कृती पुस्तिका व शिक्षक मार्गदर्शिका*) (*इयत्ता पहिली*)	https://www.maa.ac.in/documents/Urdu_VidhyarthiKrutipustika_SCERT.pdf
9	निपुण भारत अंतर्गत FLN वर आधारित इयत्ता पहिली ते पाचवीसाठी विद्यार्थी कृती पुस्तिका (गणित) आओ रियाजी से दोस्ती करे ✱* مضمون ✱* FL ✱* ریاضی N*1 ریاضی "" مشقی بیاض آؤ ریاضی سے دوستی کریں پہلی جماعت	निपुण भारत अंतर्गत FLN वर आधारित इयत्ता पहिली ते पाचवीसाठी विद्यार्थी कृती पुस्तिका (गणित) आओ रियाजी से दोस्ती करे ✱* مضمون ✱* ریاضی FL ✱* ریاضی N*1 ریاضی "" مشقی بیاض آؤ ریاضی سے دوستی کریں پہلی جماعت	https://drive.google.com/file/d/1DDoBdVJnjoWhAfUmMGgqtToSvD69EQev/view?usp=sharing
10	1. ریاضی مشقی بیاض " ✱* آؤ ریاضی سے دوستی کریں پہلی جماعت	ریاضی مشقی بیاض " ✱* آؤ ریاضی سے دوستی کریں پہلی جماعت	https://drive.google.com/file/d/1DHc1dqy6W0oPZA0uMxZPXIsB1wB_vlN-/view?usp=sharing
11	3. ریاضی مشقی بیاض " ✱* آؤ ریاضی سے دوستی کریں تیسری جماعت	ریاضی مشقی بیاض " ✱* آؤ ریاضی سے دوستی کریں تیسری جماعت	https://drive.google.com/file/d/1DUTqS4OWGYmVQhTCbHU8rRbtDtTZEnWW/view?usp=sharing

12	ریاضی مشقی 4. بیاض " * او ریاضی سے دوستی کریں چوتھی جماعت *	ریاضی مشقی بیاض " * او ریاضی سے دوستی کریں * چوتھی جماعت	https://drive.google.com/file/d/1D_gnTsx1rqC-clqG_22Oaa2BB8J5Wws/view?usp=sharing
13	ریاضی مشقی 5. بیاض " * او ریاضی سے دوستی کریں پانچویں جماعت *	ریاضی مشقی بیاض " * او ریاضی سے دوستی کریں * پانچویں جماعت	https://drive.google.com/file/d/1DcGE2ZsHe0iHn3BJIRnVy-hDK-je9Ehx/view?usp=sharing
14	سن 2019-20 اردو ملہوت واچن وکاس کارڈکرڈ شیکک پریشکون مارڈداریکا	سن 2019-20 اردو ملہوت واچن وکاس کارڈکرڈ شیکک پریشکون مارڈداریکا	https://drive.google.com/file/d/1OV-LCMi52akN8xApmcvmUC6rASShv7dV/view?usp=sharing
15	اردو ملہوت گنیت وکاس کارڈکرڈ انترگت شیکک پریشکون مارڈداریکا	اردو ملہوت گنیت وکاس کارڈکرڈ انترگت شیکک پریشکون مارڈداریکا	https://drive.google.com/file/d/1PVVj_E49URDIwA6hH1kKRukZz0d0hew_/view?usp=sharing
16	سن ۲۰۲۴-۲۵ FLN انترگت شیکک ہستہطستیکا	سن ۲۰۲۴-۲۵ FLN انترگت شیکک ہستہطستیکا	https://drive.google.com/file/d/1xUhwC4x9oa4iO4qvaXuiuefzxZ-04Vhp/view?usp=sharing
17	ایقتا دہاوی پورونی پریکشا سندربہ طستیکا اردو ماڈیڈ	ایقتا دہاوی پورونی پریکشا سندربہ طستیکا اردو ماڈیڈ	https://drive.google.com/file/d/1-J9vrEL9B2v3Ejfgs0vKNdkQfPA_-d7c/view?usp=sharing
18	ایقتا پورونی پریکشا سندربہ طستیکا اردو ماڈیڈ باراوی	ایقتا پورونی پریکشا سندربہ طستیکا اردو ماڈیڈ باراوی	https://drive.google.com/file/d/1nPJkOoQ3dAFi-c9Otzudb4T0zUgZt0VD/view?usp=sharing
19	ایقتا دہاوی پورونی پریکشا سندربہ طستیکا گنیت	ایقتا دہاوی پورونی پریکشا سندربہ طستیکا گنیت	https://drive.google.com/file/d/1NQMxVqNPrKzkF8gf7bh5a9mY0kzHnQyQ/view?usp=sharing

20	शैक्षणिक दिनदर्शिका २०२५-२६ इयत्ता पहिली उर्दू	शैक्षणिक दिनदर्शिका २०२५-२६ इयत्ता पहिली उर्दू	https://drive.google.com/file/d/1zld4dQsabsLLFWckrEHZ34qTRjCUpsHS/view?usp=sharing
21	राज्य अभ्यासक्रम २०२४ पायाभूत स्तर भाषा उर्दू	राज्य अभ्यासक्रम २०२४ पायाभूत स्तर भाषा उर्दू	https://drive.google.com/file/d/1Y6ch9brdqlij7CAwN9Xl7yBl8vyEtwN/view?usp=drive_link
22	राज्य अभ्यासक्रम २०२४ पायाभूत स्तर भाषेत्तर (उर्दू माध्यम)	राज्य अभ्यासक्रम २०२४ पायाभूत स्तर भाषेत्तर (उर्दू माध्यम)	https://drive.google.com/file/d/1-p04d0RzdFLMXy1OUC7ANK827NLU1yym/view?usp=sharing
23	उर्दू पायाभूत अभ्यासक्रम प्रशिक्षण घटक संच	उर्दू पायाभूत अभ्यासक्रम प्रशिक्षण घटक संच	https://drive.google.com/file/d/1-Q1iN i kF2P-AMByFP635pd0o-oKmP8/view?usp=drive_link
24	उर्दू शिक्षक सक्षमीकरण कार्यक्रम प्रशिक्षण घटक संच २०२४-२५	उर्दू शिक्षक सक्षमीकरण कार्यक्रम प्रशिक्षण घटक संच २०२४-२५	https://drive.google.com/file/d/1qj2tVQLPz_5m28yYcn03oHChxl0FjEv4/view?usp=sharing
25	आकार (उर्दू)	आकार (उर्दू)	https://drive.google.com/file/d/1qrJCTYOQOdftzrOtnqbKFtmHqZomjgLo/view?usp=sharing
26	उर्दू माध्यम प्रश्न पेढी इयत्ता दहावी व बारावी	उर्दू माध्यम प्रश्न पेढी इयत्ता दहावी व बारावी	https://drive.google.com/drive/folders/1veWl7GyTQpqqTgiZUSK-TDN6tgHlmxw2?usp=sharing
27	उर्दू शिक्षक सक्षमीकरण कार्यक्रम प्रशिक्षण साहित्य २०२४- २५	उर्दू शिक्षक सक्षमीकरण कार्यक्रम प्रशिक्षण साहित्य २०२४-२५	https://drive.google.com/drive/folders/1HJceMGoq0vR2gZvmK7SQWg-IZFqKA9VO?usp=sharing

28	नवीन अभ्यासक्रम इयत्ता पहिली उर्दू माध्यम प्रशिक्षण साहित्य	नवीन अभ्यासक्रम इयत्ता पहिली उर्दू माध्यम प्रशिक्षण साहित्य	https://drive.google.com/drive/folders/1S_tEh_k9tKHikWg-lLwOxSwWQThEHF?usp=sharing
29	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता दुसरी विषय उर्दू	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता दुसरी विषय उर्दू	https://drive.google.com/file/d/1jzzBAALaz4KtzPUQtzDXCdyQ8cOL9of5/view?usp=sharing
30	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता तिसरी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता तिसरी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1IKszZ2xbUy04zdvwLy3ReG7l7HeFtVT/view?usp=sharing
31	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता चौथी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता चौथी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1wEkUui3CCNyPknLJSx-gbEMobu4n0bBa/view?usp=sharing
32	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता पाचवी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता पाचवी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1DV2i0lbv7b8Tdd6-OvYmzQPbU11WgPas/view?usp=sharing
33	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता सहावी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता सहावी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1teYl2K9PZiKrmWzJFLZQrLUEVhV0Vu18/view?usp=sharing
34	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता सातवी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता सातवी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1ABKQr33gJVXCjJK64dfDlc0JuuNiE9if/view?usp=sharing
35	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता आठवी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता आठवी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1GcFVoKzXp6V6M_kgpMEajl_io2HBw5pd/view?usp=sharing

36	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता नववी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता नववी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/15uPg8bYO0pGlf1QWtHW9VThEOdMAHdU/view?usp=sharing
37	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता दहावी विषय उर्दू भाषा	शैक्षणिक दिनदर्शिका इयत्ता दहावी विषय उर्दू भाषा	https://drive.google.com/file/d/1_vwC-jlPP8ddxnZdp4G3468nPRlyxBj4/view?usp=sharing
38	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू गणित पाचवी ते आठवी	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू गणित पाचवी ते आठवी	https://drive.google.com/file/d/1vpbl67ezivbPOjV7XhrmlOAmYtILv-jP/view?usp=sharing
39	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू हिंदी मराठी इंग्रजी सातवी ते आठवी	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू हिंदी मराठी इंग्रजी सातवी ते आठवी	https://drive.google.com/file/d/1RPCL92oQYviRh-hPt9n3h3TFPPCnfdz3/view?usp=sharing
40	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू गणित पहिली ते चौथी	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू गणित पहिली ते चौथी	https://drive.google.com/file/d/1aF0f-dBOj4LJi8bz91idt2TiC1geeyu8/view?usp=sharing
41	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू भाषा पहिली ते चौथी	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू भाषा पहिली ते चौथी	https://drive.google.com/file/d/17aaZFyATGBTdHq7U2-b5bMVZ-oJZW2PQ/view?usp=sharing
42	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू हिंदी मराठी इंग्रजी पाचवी ते सहावी	वयानुरूप विद्यार्थ्यांचे शिक्षण विद्यार्थी मित्र उर्दू हिंदी मराठी इंग्रजी पाचवी ते सहावी	https://drive.google.com/file/d/1Tpb6jiSYLnxfsA5TgKsHequ9Sa6CHoFE/view?usp=sharing

43	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता दुसरी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता दुसरी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1qqUnwnKSYzJXTbUpArn15MgUVtqy7cXX/view?usp=sharing
44	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता तिसरी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता तिसरी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/115tNU_Qltn4a8VoFNSjxlnlGNwAT7Dvn/view?usp=sharing
45	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता चौथी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता चौथी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1RiUQx2IUcdFxZKK49nwLaPq89et0KZgo/view?usp=sharing
46	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता पाचवी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता पाचवी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1svziLOzt0nlkoXYyVM_LC_OCTn_TMzvl0/view?usp=sharing
47	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता सहावी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता सहावी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1QCpdNfxKqmFKYtUSevLcC8cUQazgpWER/view?usp=sharing
48	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता सातवी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता सातवी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/19kuVVYLx1tSOaQP5Wly72_joLqnBjCFj/view?usp=sharing
49	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता आठवी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता आठवी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1dPNtWR3YalEzftgXS3JxIEfJDUXsU6b/view?usp=sharing
50	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता नववी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता नववी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1PQOx7xHHNUel3j-m-fbv2nlMsayh5sst/view?usp=sharing

51	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता दहावी उर्दू माध्यम	सन २०२३-२०२४, सेतू अभ्यास इयत्ता दहावी उर्दू माध्यम	https://drive.google.com/file/d/1jVeiTM3yvQcYLNtsTnPmn5lpL0D6OcrW/view?usp=sharing
विज्ञान			Back to Index
1	NCERT उच्च प्राथमिक कीट पुस्तिका वापराबाबत व्हिडीओ	उच्च प्राथमिक शाळांमध्ये NCERT मार्फत दिल्या गेलेल्या विज्ञान पेटीतील साहित्याचा व्हिडीओ.	https://drive.google.com/drive/folders/1uauYmMwtR-5D3-OSdyQ10SFcSgqftJid?usp=drive_link
2	I - Rise पुस्तिका	विज्ञान शिक्षणाबाबत शिक्षकांना दिला जाणारा i-RISE प्रशिक्षण घटकसंच.	https://drive.google.com/drive/folders/1uauYmMwtR-5D3-OSdyQ10SFcSgqftJid?usp=drive_link
3	आनंददायी पर्यावरण शिक्षण शिक्षक पुस्तिका	पर्यावरण शिक्षणाबाबत शिक्षक मार्गदर्शिका.	https://drive.google.com/drive/folders/1uauYmMwtR-5D3-OSdyQ10SFcSgqftJid?usp=drive_link
4	इयत्ता सातवी ते दहावी करिता विज्ञान विषयाच्या कार्यपुस्तिका	स्टार्स प्रकल्पांतर्गत इयत्ता सातवी ते दहावी च्या विद्यार्थ्यांसाठी विज्ञान विषयाच्या कार्यपुस्तिका	https://drive.google.com/drive/folders/1uauYmMwtR-5D3-OSdyQ10SFcSgqftJid?usp=drive_link
5	राष्ट्रीय बाल वैज्ञानिक प्रदर्शनी विद्यार्थी प्रकल्प व्हिडीओ	राष्ट्रीय बाल वैज्ञानिक प्रदर्शनी २०२३ मधील सहभागी विद्यार्थ्यांच्या प्रकल्पांचे व्हिडीओ.	https://drive.google.com/drive/folders/1uauYmMwtR-5D3-OSdyQ10SFcSgqftJid?usp=drive_link
6	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य इ.दहावी भाग १	इयत्ता दहावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/10/ExamContent Std 10 Science Technology Part1.pdf
7	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य इ.दहावी भाग २	इयत्ता दहावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/10/ExamContent Std 10 Science Technology Part2.pdf

8	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य बारावी फिजिक्स	इयत्ता बारावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/12/ExamContent Std 12 Physics Science.pdf
9	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य बारावी फिजिक्स	इयत्ता बारावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/12/ExamContent Std 12 Physics Answers Hints Science.pdf
10	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य बारावी केमिस्ट्री	इयत्ता बारावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/12/ExamContent Std 12 Chemistry Science.pdf
11	पुरवणी परीक्षा पूरक साहित्य बारावी बायोलॉजी	इयत्ता बारावी अनुत्तीर्ण विद्यार्थी करिता पूरक अध्ययन साहित्य २०२४-२५	https://www.maa.ac.in/documents/examcontent1012/12/ExamContent Std 12 Biology Science.pdf
12	शैक्षणिक दिनदर्शिका सन २०२४-२५	इयत्ता तिसरी ते दहावी साठी विज्ञान विषयाची शैक्षणिक दिनदर्शिका	https://drive.google.com/drive/folders/1k_S_MR9UGVwgTPvXzexqwkq0PnpM6nU
13	सेतू अभ्यासक्रम	कोरोना कालावधीत विद्यार्थ्यांच्या झालेल्या अध्ययन हानीची भरपाई करण्यासाठी, मागील इयत्तेच्या महत्वपूर्ण अध्ययन निष्पत्तीवर आधारित अभ्यासाची उजळणी करून, पुढील शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांची पूर्वतयारी सुनिश्चित करण्यासाठी तयार केलेला सेतू अभ्यास.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=bridge_course
14	संकलित मूल्यमापन संदर्भ प्रश्नपत्रिका व शिक्षक सूचना पत्र	इ. सहावी ते आठवी या इ. माध्यमाच्या मराठी, हिंदी, इंग्रजी आणि उर्दू माध्यमातील विज्ञान विषयासाठी संकलित मूल्यमापन संदर्भ प्रश्नपत्रिका व शिक्षक सूचना पत्र.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=squestion_suchana_patra
15	सरावासाठी क्षमताधारित प्रश्नपेढी	NAS, SLAS, PARAKH या सर्वेक्षणांच्या सरावासाठी	https://drive.google.com/drive/folders/1DP_6K3lio66FfuUscNHvsWxQv2E3-3i0
16	प्रश्नपेढी २०२४- २५	इ.तिसरीते दहावी विज्ञान विषयाशी संबंधित प्रश्न	https://drive.google.com/drive/folders/1kJ9TNR-a-JPC3R-ux-n-KQ7DHc9OODQe

17	प्रश्नपेढी इ.दहावी व बारावी	इ.दहावी व बारावी च्या विज्ञान विषयाशी संबंधित प्रश्नसंच	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=prashnpedhi10_2023
18	विषयनिहाय प्रश्नपेढी	विज्ञान विषयाशी संबंधित प्रश्न	https://drive.google.com/drive/folders/1RuStOe7OeD5IKW76PKD_jQwj3wqgoyzq
SQAAF			Back to Index
1	SQAAF टॅब	या टॅबअंतर्गत खालील बाबतची संपूर्ण माहिती देण्यात आली आहे: 1. SQAAF संबंधी शासन निर्णय, परिपत्रके, सूचना आणि मार्गदर्शन पुस्तिका 2. SQAAF मार्गदर्शन व्हिडिओ 3. SQAAF स्वयं-मूल्यांकनासाठी लिंक 4. SQAAF बाह्य मूल्यांकन सूचना पत्र 5. SQAAF बाह्य मूल्यांकनासाठी लिंक 6. SQAAF संदर्भ साहित्य 7. SQAAF – आपला प्रतिसाद (आपल्या प्रतिक्रिया sqaaafmh@maa.ac.in या ईमेल आयडीवर नोंदवण्यात याव्यात) 8. SQAAF – शंका समाधान (CONTACT NUMBER): जिल्हास्तरीय मार्गदर्शन समिती – संपर्क क्रमांक, राज्यस्तरीय मार्गदर्शन समिती – संपर्क क्रमांक इत्यादी.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=sqaaf
2	SQAAF संबंधी- शासन निर्णय, परिपत्रके, सूचना आणि मार्गदर्शन पुस्तिका	SQAAF- शासन निर्णय	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_gr_15_march_2024_202403152118569221.pdf
3	२. SQAAF- शासन निर्णय नावात बदल	SQAAF- शासन निर्णय नावात बदल	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/Sqaaf_name_correction.pdf

4	३. SSSA- शासन निर्णय	SSSA- शासन निर्णय	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/sss_a_15_march_2024202403151552463021.pdf
5	४. SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक पत्र	SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक पत्र	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF1.pdf
6	५. SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक सूचनापत्र	SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक सूचनापत्र	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF2.pdf
7	६. SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - मराठीत	SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - मराठीत	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_Pustika.pdf
8	७. SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - English	SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - English	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_Pustika_english.pdf
9	८. SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - मराठी: वाटप नियोजन पत्र	SQAAF मार्गदर्शन पुस्तिका - मराठी: वाटप नियोजन पत्र	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_Booklet_Distribution_Letter.pdf
10	९. SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक मुदतवाढ पत्र-१	SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक मुदतवाढ पत्र-१	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_letter1.pdf
11	१०. SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक मुदतवाढ पत्र-२	SQAAF- अंतर्गत मूल्यांकन लिंक मुदतवाढ पत्र-२	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_Mudatwad_2.pdf
12	SQAAF- मार्गदर्शन व्हिडिओ	SQAAF अंतर्गत मूल्यांकन लिंक भरण्याशी संबंधित मार्गदर्शन, आवश्यक पुरावे इत्यादी बाबत १८ मार्गदर्शनपर व्हिडिओ उपलब्ध आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?pcf=sqaafvideo
13	SQAAF- बाह्य मूल्यांकन सूचना पत्र	SQAAF बाह्य मूल्यांकन पथके स्थापन करण्यासाठी आवश्यक सूचनापत्र.	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/bahyaletter.pdf

14	SQAAF - संदर्भ साहित्य	SQAAF - अंतर्गत मूल्यांकन लिंक व पुराव्यासाठी व वाचनासाठी संदर्भ साहित्य	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=sqaaf
15	SQAAF - शंका समाधान (CONTACT NUMBER)	SQAAF - शंका समाधानासाठी जिल्हास्तरीय समितीतील सदस्यांची माहिती व संपर्क क्रमांक (पत्र)	https://drive.google.com/drive/folders/1vKRi3rC1RzmqraGZ85aOhl3lsO0bjHhL
16	SQAAF - शंका समाधान (CONTACT NUMBER)	SQAAF - शंका समाधानासाठी राज्यस्तरीय समितीतील सदस्यांची माहिती व संपर्क क्रमांक (पत्र)	https://www.maa.ac.in/documents/sqaaf/SQAAF_samiti.pdf

प्रसार माध्यम

[Back to Index](#)

1	विभागा विषयी माहिती	विभागाबद्दल माहिती, प्रकाशन सल्लागार समिती, संपादन मंडळ, विभागाची पदसंरचना, तसेच विभागाद्वारे राबवण्यात आलेले विविध कार्यक्रम आणि उपक्रम.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=life_education
2	जीवन शिक्षण अंक	जीवन शिक्षण अंक – जानेवारी 2023 ते डिसेंबर 2023 आणि एप्रिल 2020 ते डिसेंबर 2020.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=jeevan_shikshan
3	अवांतर वाचनाची पुस्तके	अवांतर वाचनाची पुस्तके: - इयत्ता १ ते ५ – एकूण 67 पुस्तके - इयत्ता ६ ते ८ – एकूण 16 पुस्तके	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=avantar_vachnachi_pustke

कला क्रीडा

[Back to Index](#)

1	कला उत्सव आणि बँड स्पर्धा उपक्रम: विजेत्या संघांचे व्हिडिओ	कला उत्सव आणि बँड स्पर्धा उपक्रमातील विजेत्या संघाचे व्हिडिओ.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=kala_utsav
2	कला उत्सव 23- 24 विजेते व्हिडिओ	कला उत्सव सन २०२३-२४ मधील विजेत्या संघांचे व्हिडीओ	https://drive.google.com/drive/folders/1i1CMCR8qWkbCjT69IJWi-jvFX0-KZoPW

3	बॅड विनर्स व्हिडिओ 2023 24 बॅड राष्ट्रीय स्तरावर दुसरा क्रमांक आलेल्या डॉन बॉस्को शाळा मुंबई यांचा व्हिडिओ	बॅड स्पर्धा सन २०२३-२४ मधील विजेत्या संघाचा व्हिडीओ आणि राष्ट्रीयस्तर बॅड स्पर्धेत दुसरा क्रमांक मिळवलेल्या डॉन बोस्को शाळा, मुंबई यांचा व्हिडीओ.	https://drive.google.com/drive/folders/18yzU-wYLI6EJFr_RDe1B32sGXtKye3WQ
4	बॅड स्पर्धा 2024 25 व्हिडिओ विजेते विद्यार्थी	बॅड स्पर्धा सन २०२४ -२५ विजेते विद्यार्थी यांचा व्हिडीओ.	https://drive.google.com/file/d/1VVxIk8GRAkHgWTBI43fYhLrL_PP-Kgnx/view
5	कला उत्सव 24 25 विजेते विद्यार्थी व्हिडिओ लिंक्स	कला उत्सव सन २०२४-२५ विजेते विद्यार्थी व्हिडीओ लिंक्स	https://drive.google.com/drive/folders/1gfW7HpleGWVebQBHKWhNsr2yp5QarB5n

समता

[Back to Index](#)

1	बालकांचे हक्क व सुरक्षितता	बालकांचे हक्क आणि सुरक्षितता यासंबंधी शासन निर्णय, कायदे, बालकांचे शोषण व त्याचे परिणाम, उपाययोजना, बालकांची सुरक्षितता, समाज माध्यमे, सुरक्षित शालेय वातावरण, तसेच मानवी घटकांची जबाबदारी यांचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
2	नवी पहाट	शाळाबाह्य मुलांना शाळेच्या प्रवाहात दाखल करण्यासाठी केलेले प्रयत्न	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
3	शिक्षणाच्या नव्या वाटा	शाळाबाह्य मुलांना शाळेच्या प्रवाहात दाखल केलेल्या यशोगाथा	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
4	दिशा -	समावेशनाकडून शिक्षणाकडे विशेष गरजा असणाऱ्या बालकांच्या अध्ययन -अध्यापनाबाबत शिक्षक मार्गदर्शिका इयत्ता पहिली व दुसरी	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata

5	बालरक्षक सक्षमीकरण प्रशिक्षण घटक पुस्तिका	शाळाबाह्य मुलांना शाळेच्या प्रवाहात दाखल करण्यासंबंधी शिक्षक प्रशिक्षण मार्गदर्शिकेत बालरक्षक चळवळ, बालकांचे हक्क व सुरक्षितता, निपुण भारत मिशन, वयानुरूप प्रवेश, तसेच शाळा व्यवस्थापन समितीची जबाबदारी यांचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
6	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी विद्यार्थी मित्र - मराठी (पहिली ते चौथी)	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी इयत्ता पहिली ते चौथी मधील मराठी विषयाचा आशय अध्ययन निष्पत्ती निहाय उपलब्ध आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
7	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी विद्यार्थी मित्र - गणित (पहिली ते चौथी)	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी इयत्ता पहिली ते चौथी मधील गणित विषयाचा आशय अध्ययन निष्पत्ती निहाय उपलब्ध आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
8	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी विद्यार्थी मित्र - मराठी / हिंदी/ इंग्रजी (पाचवी व सहावी)	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी इयत्ता पाचवी व सहावी मधील भाषा विषयाचा आशय अध्ययन निष्पत्ती निहाय उपलब्ध आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
9	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी विद्यार्थी मित्र - गणित (पाचवी ते आठवी)	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी इयत्ता पाचवी ते आठवी मधील गणित विषयाचा आशय अध्ययन निष्पत्ती निहाय उपलब्ध आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata

10	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी विद्यार्थी मित्र - मराठी / हिंदी/ इंग्रजी (सातवी व आठवी)	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी इयत्ता सातवी व आठवी मधील भाषा विषयाचा आशय अध्ययन निष्पत्ती निहाय उपलब्ध आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
11	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणासाठी- शिक्षक मार्गदर्शिका	वयानुरूप समकक्ष वर्गात प्रवेश घेतलेल्या मुलांच्या विशेष प्रशिक्षणाच्या अनुषंगाने शिक्षकांसाठी दिशादर्शक मार्गदर्शिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
12	शाळा व्यवस्थापन समिती सक्षमीकरण मार्गदर्शिका	शाळा व्यवस्थापन समितीची रचना, कार्ये, जबाबदाऱ्या, गुणवत्तापूर्ण शिक्षण आणि शाळा व्यवस्थापन समिती, शालेय आपत्ती व्यवस्थापन, आर्थिक व्यवस्थापन, शाळा विकास आराखडा, माझ्या शाळेचे अंकेक्षण, शाळा व्यवस्थापन समितीच्या बैठकीसाठी नमुना विषयपत्रिका इत्यादींचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
13	शाळा व्यवस्थापन समिती - घडीपत्रिका	शाळा व्यवस्थापन समितीची रचना, FLN मधील भूमिका, कार्ये आणि जबाबदाऱ्या, हक्क व सुरक्षिततेसंदर्भातील ठळक कायदे व तरतुदी, तसेच गुणवत्तापूर्ण शिक्षणामध्ये शाळा व्यवस्थापन समितीची भूमिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
14	शाळा व्यवस्थापन व विकास समिती सक्षमीकरण मार्गदर्शिका"	शाळा व्यवस्थापन व विकास समितीची रचना, कार्ये, जबाबदाऱ्या, गुणवत्तापूर्ण शिक्षण व शाळा व्यवस्थापन समितीची भूमिका, शालेय आपत्ती व्यवस्थापन, आर्थिक व्यवस्थापन, शाळा विकास आराखडा, माझ्या शाळेचे अंकेक्षण, तसेच शाळा व्यवस्थापन समितीच्या बैठकीसाठी नमुना विषयपत्रिका यांचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata

15	शाळा व्यवस्थापन व विकास समिती घडीपत्रिका	शाळा व्यवस्थापन व विकास समितीची रचना, FLN मधील भूमिका, कार्ये व जबाबदाऱ्या, हक्क व सुरक्षिततेसंदर्भातील ठळक कायदे व तरतुदी, तसेच गुणवत्तापूर्ण शिक्षणामध्ये शाळा व्यवस्थापन व विकास समितीची भूमिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
16	मीना राजू मंच मार्गदर्शिका	विद्यार्थ्यांमध्ये लिंगसमभावाची जाणीव निर्माण करणे, मुलींना शिक्षणाचे महत्त्व पटवून देणे, आणि त्यांना सक्षम बनवणे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata
17	मीना राजू मंच - माझी समतेची दैनंदिनी	विद्यार्थ्यांनी विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून स्वतःची दैनंदिनी लिहिणे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=samata

सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास (CPD)

[Back to Index](#)

1	गाभा समिती दस्तऐवज English form	English फॉर्म PDF स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.	http://www.maa.ac.in/documents/gabhasamiti/gabha_samiti_english_form.pdf
2	गाभा समिती दस्तऐवज Marathi form	Marathi form PDF स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/gabhasamiti/gabha_samiti_marathi_form.pdf
3	परिपत्रक दिनांक २४ फेब्रुवारी २०२२	शासनाच्या पूर्वपरवानगीशिवाय कोणतेही शैक्षणिक उपक्रम, प्रशिक्षण, प्रकल्प, सर्वेक्षण इत्यादी कार्यक्रम राबवू नये, याबाबत दिनांक २४ फेब्रुवारी २०२२ चा आदेश उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/gabhasamiti/State_Edutech_Policy.pdf
4	शासन निर्णय दिनांक १७ ऑक्टोबर २०१६	प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र विद्या प्राधिकरणाची पुनर्रचना दिनांक १७ ऑक्टोबर २०१६	https://www.maa.ac.in/documents/gabhasamiti/SCERT_Diet_Restructure.pdf

व्यवसाय शिक्षण व मानसशास्त्रीय समुपदेशन (VGPG)

[Back to Index](#)

1	आनंददायी शनिवार – कृती पुस्तिका	‘आनंददायी शनिवार’ या उपक्रमाद्वारे व्यावसायिक आणि शैक्षणिक प्रवाहातील विभाजन दूर करून विद्यार्थ्यांना आनंददायी वातावरणात घडवण्यावर भर दिला जाणार आहे. या उपक्रमातून विद्यार्थ्यांमध्ये अनेक कौशल्यांची निर्मिती साध्य होणार आहे. इयत्ता पहिली ते बारावीच्या विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारच्या उपक्रमांद्वारे, कृती आणि प्रात्यक्षिकांच्या माध्यमातून अध्ययनाचा अनुभव उपलब्ध करून दिला जाणार आहे. यासाठी वर्गातील आणि वर्गाबाहेरील आनंददायी उपक्रमांचे वार्षिक नियोजन करणे आवश्यक आहे. या उपक्रमाद्वारे सर्वसमावेशक शिक्षणाची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी स्तरनिहाय अनुभव देण्याचे मार्गदर्शन या कृतीपुस्तिकेतून करण्यात आलेले आहे.	https://maa.ac.in/documents/SCERT_Ananaddayhi_Shaniwar_Pustika.pdf
---	---------------------------------	--	---

समग्र

[Back to Index](#)

1	विभाग या टॅब अंतर्गत मानव संसाधन टॅब अंतर्गत समग्र शिक्षा अभियान विभाग	विभागाची पदसंरचना, उद्दिष्टे व कार्ये तसेच निर्मित शैक्षणिक साहित्य याची माहिती देण्यात आलेली आहे..	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=SSA
---	--	---	---

बाल शिक्षण

[Back to Index](#)

1	शाळेतील पहिले पाऊल पुस्तिका (मराठी)	हे साहित्य मराठी भाषेत उपलब्ध आहे. ‘शाळापूर्व तयारी’ या उपक्रमासाठी यामध्ये बालकांसाठी, पालकांच्या मदतीने, इयत्ता पहिलीमध्ये दाखल होण्यापूर्वी तयारी करण्यासाठी मार्गदर्शन, १२ प्रकारच्या कृती पत्रिका आणि पालकांसाठी आयडिया कार्ड क्रमांक १ ते १२ यांचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/marathi_pustika.pdf
2	शाळेतील पहिले पाऊल पुस्तिका (उर्दू)	हे साहित्य उर्दू भाषेत उपलब्ध आहे. ‘शाळापूर्व तयारी’ या उपक्रमासाठी यामध्ये बालकांसाठी, पालकांच्या मदतीने, इयत्ता पहिलीमध्ये दाखल होण्यापूर्वी तयारी करण्यासाठी मार्गदर्शन, १२ प्रकारच्या कृती पत्रिका आणि पालकांसाठी आयडिया कार्ड क्रमांक १ ते १२ यांचा समावेश आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Urdu_pustika.pdf

3	मराठी विकास पत्र	हे साहित्य मराठी भाषेत उपलब्ध आहे. 'शाळापूर्व तयारी' उपक्रमांतर्गत बालकांचा शारीरिक, बौद्धिक, सामाजिक, भावनिक आणि भाषिक विकास तसेच गणितीय पूर्वतयारीच्या टप्प्यांवर त्यांची स्थिती तपासण्यासाठी निकष प्रदान केलेले आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Marathi_vikas_Patra.pdf
4	उर्दू विकास पत्र	हे साहित्य उर्दू भाषेत उपलब्ध आहे. 'शाळापूर्व तयारी' उपक्रमांतर्गत बालकांचा शारीरिक, बौद्धिक, सामाजिक, भावनिक आणि भाषिक विकास तसेच गणितीय पूर्वतयारीच्या टप्प्यांवर त्यांची स्थिती तपासण्यासाठी निकष प्रदान केलेले आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/Urdu_vikas_Patra.pdf
5	पूर्व शालेय शिक्षण संच साहित्य यादी	पूर्व शालेय शिक्षण संच (PSE KIT) या साहित्य पेटीमध्ये समाविष्ट १६ प्रकारच्या साहित्याची नावे आणि संख्या दर्शविण्यात आलेली आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/PSE_KIT.pdf
6	SCF FS, TBP व JP वर आधारित आनंदी बालशिक्षण प्रशिक्षण वाचन साहित्य 2023-24	'आनंदी बालशिक्षण' प्रशिक्षणाचे वाचन साहित्य असून यामध्ये राज्य अभ्यासक्रम आराखडा (पायाभूत स्तर), खेळणी आधारित अध्यापन शास्त्र, तसेच NCERT चा जादुई पिटारा याविषयी वाचन साहित्य समाविष्ट आहे. सदर साहित्य सन २०२३-२४ मध्ये कोलोकेटेड अंगणवाडी सेविकांच्या प्रशिक्षणासाठी विकसित केलेले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/%E0%A4%B5%E0%A4%BE%E0%A4%9A%E0%A4%A8%E0%A4%B8%E0%A4%BE%E0%A4%B9%E0%A4%BF%E0%A4%A4%E0%A5%8D%E0%A4%AF%E0%A5%A8%E0%A5%A6%E0%A5%A8%E0%A5%A9%E0%A5%A8%E0%A5%AA.pdf
7	SCF FS, TBP व JP वर आधारित आनंदी बालशिक्षण प्रशिक्षण पुरवणी वाचन साहित्य 2024-25	'आनंदी बालशिक्षण' प्रशिक्षणाचे पुरवणी वाचन साहित्य असून यामध्ये महाराष्ट्र राज्याचा जादुई पिटारा आणि NCERT यांनी विकसित केलेले ई-जादुई पिटारा मोबाईल ॲप याविषयी वाचन साहित्य समाविष्ट आहे. सदर साहित्य सन २०२३-२४ मध्ये ज्या कोलोकेटेड अंगणवाडी सेविकांचे प्रशिक्षण पूर्ण झाले आहे, त्यांना पुरवणी वाचन साहित्य स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/%E0%A4%AA%E0%A5%81%E0%A4%B0%E0%A4%B5%E0%A4%A3%E0%A5%80%E0%A4%B5%E0%A4%BE%E0%A4%9A%E0%A4%A8%E0%A4%B8%E0%A4%BE%E0%A4%B9%E0%A4%BF%E0%A4%A4%E0%A5%8D%E0%A4%AF%E0%A5%A8%E0%A5%A6%E0%A5%A8%E0%A5%AA%E0%A5%A8%E0%A5%AB.pdf

8	SCF FS, TBP व JP वर आधारित आनंदी बालशिक्षण प्रशिक्षण वाचन साहित्य 2024-25	SCF, FS, TBP आणि JP यावर आधारित 'आनंदी बालशिक्षण' प्रशिक्षणाचे वाचन साहित्य असून यामध्ये राज्य अभ्यासक्रम आराखडा (पायाभूत स्तर), खेळणी आधारित अध्यापन शास्त्र, महाराष्ट्र राज्याचा जादुई पिटारा, तसेच NCERT यांनी विकसित केलेले ई-जादुई पिटारा मोबाईल ॲप याविषयी वाचन साहित्य समाविष्ट आहे. सदर साहित्य सन २०२४-२५ मध्ये उर्वरित अंगणवाडी सेविकांच्या प्रशिक्षणासाठी विकसित करण्यात आलेले आहे.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/%E0%A4%B5%E0%A4%BE%E0%A4%9A%E0%A4%A8%E0%A4%B8%E0%A4%BE%E0%A4%B9%E0%A4%BF%E0%A4%A4%E0%A5%8D%E0%A4%AF%E0%A5%A8%E0%A5%A6%E0%A5%A8%E0%A5%AA%E0%A5%A8%E0%A5%AB.pdf
9	महाराष्ट्राचा जादुई पिटारा (MPSP मार्फत) – कोलोकेटेड अंगणवाडी व बालवाडी यांना टप्प्या टप्प्याने वितरण. शिक्षक मार्गदर्शिका.	वय वर्ष ३ ते ६ या वयोगटातील बालकांच्या शिक्षणासाठी महाराष्ट्राचा जादुई पिटारा या पेटीतील साहित्याच्या वापराबाबत मार्गदर्शन करण्यात आलेले आहे. यामध्ये साहित्याच्या वापराबाबत मार्गदर्शन करणारे व्हिडीओचे QR कोड देखील समाविष्ट आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/JP Kit Teachers Manual A.pdf
10	१२+ व अधिक शिक्षण असलेल्या अंगणवाडी सेविकांसाठी सेवांतर्गत बालशिक्षण प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम (६ महिन्यांचा कोर्स) व त्यासाठीचे बालशिक्षण प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम वाचनसाहित्य.	राज्यातील इयत्ता बारावी व त्यापेक्षा अधिक शिक्षण असणाऱ्या अंगणवाडी सेविकांसाठी विकसित सहा महिन्यांच्या कालावधीचा सेवांतर्गत प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमात एकूण बारा घटक संच समाविष्ट आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/SIG 1 1 d %E0%A4%B5%E0%A4%BE%E0%A4%9A%E0%A4%A8%E0%A4%B8%E0%A4%B9%E0%A4%BF%E0%A4%A4%E0%A5%8D%E0%A4%AF.pdf

11	राज्य अभ्यासक्रम आराखडा - पायाभूत स्तर 2024	NCF-FS म्हणजेच राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा (पायाभूत स्तर) यावर आधारित, महाराष्ट्र राज्याच्या गरजा विचारात घेऊन राज्य अभ्यासक्रम आराखडा - पायाभूत स्तर विकसित केला आहे. यामध्ये पायाभूत स्तरावरील वय वर्ष ३ ते ८ या वयोगटातील बालकांसाठी बालवाटिका १ ते ३ आणि इयत्ता पहिली व दुसरी या पाच वर्षांचा अभ्यासक्रमाचा आराखडा समाविष्ट आहे.	https://maa.ac.in/documents/SCF_FS_Final.pdf
12	मैत्री बालमनाशी - मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका भाग 01	आधारशीला बालवाटिका १, २ आणि ३ वर आधारित, वय वर्ष ३ ते ६ या वयोगटातील बालकांना अध्यापन करणाऱ्या अंगणवाडी सेविका/बालवाटिका शिक्षिका यांच्यासाठी मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका भाग १ मध्ये बालशिक्षण विषयक दृष्टीकोन विकसित करण्यासाठी एकूण चार प्रकरणे, तसेच ९ थीम/विषयावर आधारित ४३ आठवड्यांचे वेळापत्रक, दैनंदिन अध्ययन-अध्यापनात थीमनिहाय वापरता येतील अशी गाणी आणि गोष्टी समाविष्ट आहेत. याशिवाय राज्य अभ्यासक्रमातील ध्येय, क्षमता आणि अध्ययन निष्पत्ती परिशिष्ट २ मध्ये समाविष्ट आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/maitribal1.pdf
13	मैत्री बालमनाशी - मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका भाग 02	"आधारशीला बालवाटिका १, २ आणि ३ वर आधारित, वय वर्ष ३ ते ६ या वयोगटातील बालकांना अध्यापन करणाऱ्या अंगणवाडी सेविका/बालवाटिका शिक्षिका यांच्यासाठी मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका भाग १ मध्ये दैनंदिन अध्ययन-अध्यापनासाठी वेळापत्रकात समाविष्ट कृतींचे सविस्तर विवेचन दिलेले आहे. यामध्ये एकूण १५३ मुख्य कृती आणि २८ उपकृती, एकूण १८१ कृतींचा समावेश आहे. प्रत्येक कृतीसाठी लागणारे साहित्य, वयोगटनिहाय कृतीचे टप्पे किंवा क्रम, पंचकोश, कृतीतील विविधता, थीम इत्यादी बाबी समाविष्ट आहेत.	https://www.maa.ac.in/documents/nipun/maitribal2.pdf
14	मैत्री बालमनाशी - मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका वापरण्याविषयी मार्गदर्शक व्हिडिओ	'मैत्री बालमनाशी' मार्गदर्शक हस्तपुस्तिका भाग १ व २ वापरण्याविषयी या व्हिडिओमध्ये मार्गदर्शन दिलेले आहे.	https://www.youtube.com/watch?v=RI6oK61j0A0

आंतरराष्ट्रीय गुणवत्ता कक्ष (IQC)

[Back to Index](#)

1	वेगवेगळ्या देशांचे अभ्यासक्रम आणि अभ्यासक्रम साहित्य	संकेतस्थळावर आंतरराष्ट्रीय गुणवत्ता कक्षा अंतर्गत 'वेगवेगळ्या देशांचा अभ्यासक्रम आणि अभ्यासक्रम साहित्य' या शीर्षकाखाली विविध देशांचा अभ्यासक्रम व संबंधित साहित्य उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे.	https://maa.ac.in/index.php?tcf=IQC
2	परिस्थितीजन्य अभ्यास	जिल्हानिहाय परिस्थितीजन्य सविस्तर अहवाल प्रदर्शित करण्यात आलेला आहे.	https://maa.ac.in/index.php?tcf=IQC
3	SQDP - वार्षिक नियोजन स्वरूप	शाळा गुणवत्ता विकास आराखडा उपलब्ध करून देण्यात आलेला असून, यामध्ये आराखडा तयार करताना शाळेचे प्रोफाइल, शाळेचा सद्यस्थिती अभ्यास अहवाल आणि विद्यार्थ्यांची मूल्यांकन कामगिरी यांचा आधार घेऊन आदर्श गुणवत्ता विकास आराखडा कसा तयार करावा याबाबत मार्गदर्शन केलेले आहे.	https://maa.ac.in/index.php?tcf=IQC
4	सृजनरंग अंक १ ते ८	आदर्श शाळांमधील उपक्रमांच्या यशोगाथा ऑनलाईन स्वरूपातील ई अंकामध्ये प्रकाशित केल्या जातात. सदरचे त्रैमासिक अंक संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येतात.	https://maa.ac.in/index.php?tcf=IQC
5	४७७ मॉडेल स्कूलची यादी	राज्यातील एकूण ४७७ आदर्श शाळांची जिल्हानिहाय यादी येथे उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.	https://maa.ac.in/index.php?tcf=IQC

राज्य साक्षरता केंद्र (SCL)

[Back to Index](#)

1	राज्य साक्षरता केंद्र	राज्य साक्षरता केंद्र उद्दिष्टे व कार्ये, संरचना, उपक्रमांची यादी तसेच अध्ययन-अध्यापन साहित्याची यादी.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=scl
---	---------------------------------------	--	---

2	ULLAS प्रवेशिका 1 ते 4	१. ULLAS प्रवेशिका भाग १ ते ४ – असाक्षरांच्या शिक्षणासाठी राज्य साक्षरता केंद्रामार्फत विकसित करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमावर आधारित पुस्तिका. २. ULLAS संक्षिप्त प्रवेशिका – असाक्षरांच्या शिक्षणासाठी राज्य साक्षरता केंद्रामार्फत विकसित भाग १ ते ४ ची एकत्रित संक्षिप्त पुस्तिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_praveshika
3	ULLAS स्वयंसेवक मार्गदर्शिका	१. ULLAS स्वयंसेवक मार्गदर्शिका – स्वयंसेवकांना ULLAS प्रवेशिका १ ते ४ चे अध्यापन करताना आवश्यक मार्गदर्शन या पुस्तिकेतून मिळते. २. संक्षिप्त ULLAS स्वयंसेवक मार्गदर्शिका – इयत्ता आठवी पेक्षा अधिक शिक्षण झालेल्या विद्यार्थी स्वयंसेवकांना ULLAS प्रवेशिका १ ते ४ चे असाक्षरांना अध्यापन करताना आवश्यक मार्गदर्शन या पुस्तिकेतून मिळते.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_swayamsevak
4	चला जाऊ गोष्टींच्या गावा	'चला जाऊ गोष्टींच्या गावा' – एकूण २० गोष्टी. अध्ययनार्थ्यांचे विविध जीवनावश्यक कौशल्यांचे आकलन व समज विकसित करण्यासाठी अध्ययनपूरक साहित्य म्हणून गोष्टींच्या स्वरूपात विकसित केलेले पुस्तक.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=chala_jao_gostichya_gava
5	उल्लास कृतीपत्रिका	ULLAS कृतीपत्रिका – ULLAS प्रवेशिका भाग १ ते ४ मधील आशयावर आधारित, अध्ययनार्थ्यांचे अध्ययन दृढ करण्यासाठी असे कृतीपत्रिका, ज्या अध्ययनार्थी स्वतः सोडवू शकतील.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_krutipustika
6	उल्लास मूल्यांकन पात्रिका	ULLAS मूल्यांकन पत्रिका – ULLAS प्रवेशिका भाग १ ते ४ मधील आशयावर आधारित, अध्ययनार्थ्यांचे अध्ययन मूल्यांकन करण्यासाठी आणि त्यांच्या अध्ययनातील कच्चे दुवे शोधण्यासाठी तयार केलेली मूल्यांकन पत्रिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_mulyankan
7	उल्लास सराव प्रश्नपत्रिका	ULLAS सराव प्रश्नपत्रिका – FLNAT परीक्षेची पूर्वतयारी करण्याच्या उद्देशाने अध्ययनार्थ्यांना FLNAT प्रश्नपत्रिकेचा जास्तीत जास्त सराव करता यावा म्हणून उपलब्ध करून दिलेल्या सराव प्रश्नपत्रिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_practice_test_paper

8	उल्लास सराव उत्तरपत्रिका	ULLAS सराव उत्तरपत्रिका – FLNAT परीक्षेची पूर्वतयारी करण्याच्या उद्देशाने अध्ययनार्थ्यांना FLNAT उत्तरपत्रिकेचा जास्तीत जास्त सराव करता यावा म्हणून उपलब्ध करून दिलेल्या सराव उत्तरपत्रिका.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_practice_answer
9	उल्लास प्रश्नपेढी	ULLAS प्रश्नपेढी – ULLAS प्रवेशिका भाग १ ते ४ मधील आशयावर आधारित, अध्ययनार्थ्यांचे अध्ययन दृढ करण्यासाठी तयार केलेली प्रश्नपेढी.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_question_bank
10	उल्लास मागील परीक्षेच्या प्रश्नपत्रिका (१७ मार्च २०२४) व उत्तरपत्रिका	ULLAS – मागील FLNAT परीक्षेच्या एकूण ९ भाषांतील (मराठी, हिंदी, इंग्रजी, गुजराती, बँगाली, तमिळ, उर्दू, तेलुगु, कन्नड) मार्च २०२४ च्या प्रश्नपत्रिका व उत्तरपत्रिका अध्ययनार्थ्यांना FLNAT प्रश्नपत्रिकेचा जास्तीत जास्त सराव करता यावा म्हणून उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_exam_2023
11	FLYERS पोस्टर्स, INFOGRAPHICS	INFOGRAPHICS – ULLAS नव भारत साक्षरता कार्यक्रम योजनेसंदर्भात माहिती देणारी पोस्टर्स आणि फ्लायर्स.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_flyers
12	अध्ययन निष्पत्ती	अध्ययन निष्पत्ती – भाषा व गणित, म्हणजेच पायाभूत साक्षरता व संख्याज्ञानावर आधारित अपेक्षित अध्ययन निष्पत्ती.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=ullas_adhyayan_nishpatti
13	महत्वाचा पत्र व्यवहार	ULLAS नव भारत साक्षरता कार्यक्रम योजनेसंदर्भात महत्वाचे पत्रव्यवहार.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=patra_vyavhar

14	महत्वाचे शासन निर्णय	ULLAS नव भारत साक्षरता कार्यक्रम योजनेसंदर्भात महत्वाचे शासन निर्णय.	https://www.maa.ac.in/documents/literacy/ULLAS_nomenclature.pdf
			https://www.maa.ac.in/documents/literacy/ullas_navabharat.pdf
			https://www.maa.ac.in/documents/literacy/navabharat_program.pdf

संशोधन

[Back to Index](#)

1	वार्षिक अहवाल	विषयान्वये राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे अंतर्गत सर्व विभागांचा वार्षिक कार्यअहवाल दरवर्षी संशोधन विभागामार्फत तयार केला जातो. दरवर्षी कार्यालयातील सर्व विभागांनी केलेल्या उल्लेखनीय कामाचा एकत्रित वार्षिक कार्यअहवाल मराठी व इंग्रजी या दोन्ही भाषांमध्ये छापून प्रसिद्ध केला जातो.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=varshik_aahval
2	रिसर्च बुलेटीन	राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे अंतर्गत संशोधन विभागामार्फत संशोधन पेपर (शोधनिबंध) संपादित करून ते 'रिसर्च बुलेटीन' या अंकात प्रकाशित केले जातात.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research
3	जिल्हा शैक्षणिक स्वास्थ्य पत्रिका	राज्याच्या शैक्षणिक प्रगतीसाठी राष्ट्रीय व राज्य स्तरावर प्रकाशित होणारे विविध अहवाल दिशादर्शक ठरतात. त्यावरून देशात राज्याची आणि राज्यात जिल्ह्यांची शैक्षणिक स्थिती समजते. कार्यमान प्रतवारी निर्देशांक, राष्ट्रीय संपादनूक सर्वेक्षण, राज्यस्तरीय अध्ययन संपादनूक सर्वेक्षण, नियतकालिक चाचण्या इत्यादी माध्यमांतून राज्याच्या शैक्षणिक प्रगतीचे मूल्यमापन केले जाते. या सर्वांचा एकत्रित विचार करून शिक्षणाच्या ज्या क्षेत्रात सुधारणा आवश्यक आहे, त्यावर अधिक काम करणे गरजेचे आहे. यासाठी परिषदेने 'जिल्हा शैक्षणिक स्वास्थ्य पत्रिका' संपादित केली असून, जिल्ह्यांना विविध अहवालातील संपादणुकीची स्थिती एकत्रित समजण्यास मदत होणार आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research

4	नाविन्यपूर्ण अध्ययन- अध्यापन पद्धतीचे संकलन (SEDGs)	SEDGs (सामाजिक आर्थिकदृष्ट्या वंचित गट) मधील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळवण्यात सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक आणि ऐतिहासिक कारणांमुळे अनेक आव्हाने आणि अडचणी येतात. NEP २०२० मध्ये सूचित केल्याप्रमाणे, SEDGs च्या वाढीव सहभागासाठी आणि टास्क क्र. १७४ ची पूर्तता करण्यासाठी, वंचित व आर्थिकदृष्ट्या मागास गटातील विद्यार्थ्यांचे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी नाविन्यपूर्ण अध्ययन-अध्यापन पद्धतीचे सार्वत्रिकीकरण करण्यात आले.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research
5	शिक्षणातील नवोपक्रम २०२३- २४	राज्यातील सर्व नवोपक्रमशील शिक्षक व अधिकारी विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तापूर्ण शिक्षणासाठी सतत प्रयत्नशील आहेत. तसेच, अध्ययन प्रक्रियेत खंड येऊ नये आणि ती सुलभ व्हावी यासाठी ते नवनवीन उपक्रम व कल्पनांचा अवलंब करत आहेत. प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीसाठी शिक्षक व अधिकारी सातत्याने प्रयत्नशील आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research
6	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा पुरस्कार प्राप्त शिक्षक/ अधिकारी यांची वर्षानिहाय यादी.	सामाजिक आर्थिकदृष्ट्या वंचित गट (SEDGs) मधील विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळवण्यात अनेक सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक आणि ऐतिहासिक अडचणी येतात. NEP २०२० च्या मार्गदर्शनानुसार आणि टास्क क्र. १७४ ची पूर्तता करण्यासाठी, या गटातील विद्यार्थ्यांचे गुणवत्तापूर्ण शिक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी नाविन्यपूर्ण अध्ययन-अध्यापन पद्धती सार्वत्रिक केल्या गेल्या. राज्यातील नवोपक्रमशील शिक्षक व अधिकारी विद्यार्थ्यांच्या अध्ययन प्रक्रियेत खंड येऊ नये व ती सुलभ व्हावी यासाठी सातत्याने नवनवीन उपक्रम राबवत आहेत. शिक्षक व अधिकाऱ्यांच्या नवोपक्रमशीलतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी दरवर्षी राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा ऑनलाईन आयोजित केली जाते. सन २०२४-२५ साठी आयोजित नवोपक्रम स्पर्धेत राज्यस्तरावरून प्रत्येक गटातून १० नवोपक्रम निवडले गेले, एकूण ५० नवोपक्रम अहवाल सारांश स्वरूपात या पुस्तिकेत दिले आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research

7	प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षकांसाठी गरजाधिष्ठित ब्लेंडेड व ऑनलाईन कोर्स यादी	स्टार्स प्रकल्पांतर्गत प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षकांच्या गरजाधिष्ठित प्रशिक्षणासाठी एकूण २० विषयांवर Online / Blended कोर्स विकसित करण्यात आले आहेत. सदर कोर्सची यादी जोडण्यात आलेली आहे.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=research
8	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२१-२२ मधील नवोपक्रम अहवाल	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२१-२२ मध्ये राज्यस्तरावरून गुणानुक्रमे प्रत्येक गटातून १० नवोपक्रम निवडले गेलेले अहवाल येथे देण्यात आले आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=innovation2023_24
9	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२२-२३ मधील नवोपक्रम अहवाल	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२२-२३ मध्ये राज्यस्तरावरून गुणानुक्रमे प्रत्येक गटातून निवडलेले १० नवोपक्रम अहवाल येथे देण्यात आले आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=innovation2022_23
10	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२३-२४ मधील नवोपक्रम अहवाल	राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन २०२३-२४ मध्ये राज्यस्तरावरून गुणानुक्रमे प्रत्येक गटातून निवडलेले १० नवोपक्रम अहवाल येथे देण्यात आले आहेत.	https://www.maa.ac.in/index.php?tcf=innovation2023_24

सेवापूर्व

[Back to Index](#)

1	नवनियुक्त	नवनियुक्त शिक्षण सेवकांच्या सातत्यपूर्ण व्यावसायिक विकास आणि क्षमता संवर्धनासाठी शिक्षक मार्गदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या मार्गदर्शिकेचा उद्देश २१व्या शतकातील कौशल्ये, चिकित्सक विचार, सर्जनशीलता, नवीन विचार प्रवाह, तसेच शिक्षणातील तंत्रज्ञानाचा उपयोग याबाबत जाणीव जागृती करणे आहे. शिक्षक मार्गदर्शिकेत खालील घटकांचा समावेश करण्यात आला आहे: शैक्षणिक वातावरण व कार्यपद्धती अध्यापन पद्धती मूल्यमापनाच्या नवीन पद्धतींची ओळख शिक्षण विषयक कायदे व राष्ट्रीय शिक्षण धोरण-२०२० : ओळख सामाजिक व भावनिक अध्ययन भविष्यवेधी शिक्षण शैक्षणिक साहित्य निर्मिती व वापर शालेय परीक्षा निपुण भारत अभियान : ओळख शिक्षक स्व-विकसन व्यवस्थापन शालेय स्तरावरील समित्या विविध व्यासपीठ, शिक्षण संस्था व संदर्भ साहित्य	https://www.maa.ac.in/documents/sevapurv/Navaniyukta.pdf
---	-----------	--	---